

Analiza financijskih izvještaja odabranih poduzeća prehrambene industrije

---

Komljenović, Patricia

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:030404>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-04**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i revizija

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH
PODUZEĆA PREHRAMBENE INDUSTRIJE**

Diplomski rad

Patricia Komljenović

Zagreb, rujan 2020.

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij
Poslovna ekonomija – smjer Računovodstvo i revizija

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH
PODUZEĆA PREHRAMBENE INDUSTRIJE**
**ANALYSIS OF FINANCIAL STATEMENTS OF SELECTED
FOOD INDUSTRY COMPANIES**

Diplomski rad

Patricia Komljenović, 0067540720

Mentor: Izv. prof. dr. sc. Sanja Sever Mališ

Zagreb, rujan 2020.

Sažetak

Za uspješno donošenje poslovnih odluka važno je analizirati financijske izvještaje odnosno razumjeti informacije koje su zapisane u financijskim izvještajima jer se u suprotnome dovodi u pitanje kvaliteta donesenih poslovnih odluka. Financijski izvještaji nam pružaju odgovore na brojna pitanja i na temelju njih možemo donijeti zaključak o tome koliko poduzeće sigurno i uspješno posluje. Instrumenti koji se koriste u analizi financijskih izvještaja su horizontalna i vertikalna analiza te analiza putem financijskih pokazatelja. Prehrambena industrija je jedna od najvažnijih gospodarskih grana u Hrvatskoj te je također i jedna od najvažnijih sastavnica prerađivačke industrije.

U praktičnom dijelu rada će se analizirati financijski izvještaji poduzeća Dukat d.d. i poduzeća Franck d.d. Također će se prikazati i komparativna analiza sigurnosti i uspješnosti poslovanja njihova tri konkurenta, a to su poduzeća Podravka d.d., Kraš d.d. i Ledo d.d. Navedene analize se provede za trogodišnje razdoblje odnosno za 2016., 2017. i 2018. godinu. Analizom financijskih izvještaja i komparativnim prikazom odabranih poduzeća stvara se zaključak posluju li ona uspješno ili neuspješno.

Ključne riječi: financijski izvještaji, horizontalna analiza, vertikalna analiza, financijski pokazatelji, prehrambena industrija

Summary

For successful business decision making, it is important to analyze the financial statements and understand the information contained in the financial statements because otherwise the quality of business decisions is called into question. The financial statements provide us with answers to a number of questions and based on them we can make a conclusion about how safe and successful the company is. The instruments used in the financial statements analysis are horizontal and vertical analysis and analysis through financial indicators. The food industry is one of the most important industries in Croatia and is also one of the most important components of the processing industry.

The practical part of the paper will analyze the financial statements of Dukat d.d. and Franck d.d. A comparative analysis of the safety and business success of their three competitors, the companies Podravka d.d., Kraš d.d. and Ledo d.d., will also be presented. These analyzes are conducted for a three-year period, for 2016, 2017 and 2018. The analysis of financial statements and a comparative presentation of selected companies leads to the conclusion whether they are operating successfully or unsuccessfully.

Keywords: financial statements, horizontal analysis, vertical analysis, financial indicators, food industry

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad / seminarski rad / prijava teme diplomskog rada isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada / prijave teme nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada / prijave teme ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada / prijave teme nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i.e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes any of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	2
2. PREHRAMBENA INDUSTRIJA KAO KLJUČNA STRATEŠKA ODREDNICA GOSPODARSTVA U REPUBLIKE HRVATSKE.....	3
2.1. Doprinosa prehrambene industrije ukupnom gospodarstvu	3
2.2. Inovacijski trendovi u proizvodnji hrane i pića	4
3. SPECIFIČNOSTI FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA PODUZEĆA PREHRAMBENE INDUSTRIJE	5
3.1. Temeljni financijski izvještaji u funkciji poslovnog odlučivanja.....	5
3.2. Postupci analize financijskih izvještaja u ocjeni sigurnosti i uspješnosti poslovanja ...	14
4. ANALIZA I OCJENA KVALITETE POSLOVANJA ODABRANIH PODUZEĆA U PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI.....	20
4.1. Ocjena kvalitete poslovanja poduzeća Dukat d.d.	20
4.2. Ocjena kvalitete poslovanja poduzeća Franck d.d.	38
5. KOMPARATIVNI PRIKAZ ODABRANIH KONKURENATA (LEDO D.D., PODRAVKA D.D. I KRAŠ D.D.) KOJI DJELUJU U PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI	56
5.1. Komparativna analiza sigurnosti poslovanja	56
5.2. Komparativna analiza uspješnosti poslovanja	60
6. ZAKLJUČAK	63
POPIS LITERATURE	64
POPIS SLIKA	67
POPIS TABLICA.....	68
POPIS GRAFIKONA	70
ŽIVOTOPIS	71

1. UVOD

1.1 Predmet i cilj rada

Prehrambena industrija je jedna od najvažnijih gospodarskih grana u Hrvatskoj. Prehrambena industrija je nezaobilazan čimbenik uspješnog razvoja industrije i gospodarstva. Zbog njene iznimne važnosti za čitavi svijet odnosno stanovništvo i njenog doprinosa nama, važno ju je detaljnije analizirati.

Analiza financijskih izvještaja se koristi kako bi se uvidjelo poslovanje poduzeća u određenom razdoblju i kako bismo uočili njegove dobre osobine pa tako i slabosti. Kroz financijske izvještaje dobivamo informacije o poslovanju poduzeća te je njihova analiza vrlo bitna za uspješno upravljanje i donošenje odluke o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća.

Cilj ovog rada je dobiti uvid o položaju odabranih poduzeća (Dukat d.d. i Franck d.d.) u prehrambenoj industriji te također ocijeniti poslovanje njihovih konkurenata Leda d.d., Podravke d.d. i Kraša d.d. Poslovanje poduzeća se promatra u razdoblju od 2016. do 2018. godine.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Pri izradi ovog rada su korišteni podaci iz mnogih stručnih knjiga kao i iz stručnih članaka i internetskih stranica te službeni financijski izvještaji.

Kao jedna od znanstvenih metoda koja je korištena u izradi ovog rada je metoda analize odnosno ona podrazumijeva raščlanjivanje složenijih pojmova na jednostavnije sastavne dijelove i elemente. Iduća metoda je komparativna metoda ili uspoređivanje istih ili srodnih pojava i procesa te utvrđivanje njihovih sličnosti i razlika. Zatim metoda deskripcije odnosno postupak jednostavnog opisivanja činjenica i procesa u prirodi i društvu, ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja. Jedna od metoda koja je korištena je i metoda klasifikacije koja se odnosi na raspodjelu niza srodnih pojmova. Također je tu i povijesna metoda jer se informacije u radu odnose na veći broj povijesnih godina te matematička metoda koja podrazumijeva primjenu matematičkih operacija, a u radu se izračunavaju različiti financijski pokazatelji.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad se sastoji od šest poglavlja, odnosno od četiri glavne cjeline ne računajući uvod i zaključak. Osim uvoda i zaključka, u radu je definirana prehrambena industrija kao ključna strateška odrednica gospodarstva u Republici Hrvatskoj te njezin doprinos ukupnom gospodarstvu kao i inovacijski trendovi u proizvodnji hrane i pića.

U sljedećem poglavlju je obrađen teorijski dio financijskih izvještaja odnosno bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje te postupci analize financijskih izvještaja u ocjeni sigurnosti i uspješnosti poslovanja odnosno horizontalna analiza, vertikalna analiza i financijski pokazatelji među koje spadaju pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja.

Iduća dva poglavlja su praktični dio rada. Praktični dio rada se odnosi na analizu i ocjenu kvalitete poslovanja Dukata d.d. i Francka d.d. u prehrambenoj industriji. Analiziraju se bilanca i račun dobiti i gubitka odabranih poduzeća kroz postupak horizontalne i vertikalne analize te pomoću financijskih pokazatelja. Potom slijedi komparativni prikaz odabranih konkurenata koji djeluju u prehrambenoj industriji. Na primjeru poslovanja Leda d.d., Podravke d.d. i Kraša d.d. radi se komparativna analiza sigurnosti i uspješnosti njihova poslovanja. Na kraju rada se dolazi do zaključka koji je temeljen na provedenoj analizi financijskih izvještaja odabranih poduzeća prehrambene industrije gdje se dobiva uvid o položaju odabranih poduzeća na tržištu.

2. PREHRAMBENA INDUSTRIJA KAO KLJUČNA STRATEŠKA ODREDNICA GOSPODARSTVA U REPUBLIKE HRVATSKE

Sve industrije pa tako i sama prehrambena industrija se suočava s velikim promjenama zbog nastale epidemije. Došlo je do potrebe za promjenama u procesu rada i poduzimanja mjera u osiguravanju zaštite zdravlja zaposlenika. Na cijelu industriju utječu promjene u ponašanju potrošača. Prehrambena industrija bi svakako trebala biti strateška odrednica gospodarstva Republike Hrvatske, a posebno je važno to da su prehrambeni proizvodi podrijetlom iz Hrvatske a to postaje još važnije sada u vrijeme epidemije. Bitno je da se na prehrambenim proizvodima kao što su mlijeko, jaja, meso i slično nalazi oznaka „Hrana s hrvatskih farmi i polja“. Hrvatski proizvodi su kvalitetniji, zdraviji, sigurniji, dostupniji. Kupnjom domaćih proizvoda se doprinosi hrvatskom gospodarstvu.

2.1 Doprinos prehrambene industrije ukupnom gospodarstvu

U današnjem svijetu, proizvodnja hrane i pića je strateška gospodarska grana. Za gospodarski razvoj Hrvatske značaj prehrambenog sektora je izniman. Osim njegova utjecaja na BDP, zaposlenost i izvoz, također potiče i razvoj ostalih ekonomskih sektora a posebno turizma. Neke od glavnih odlika domaće industrije hrane i pića su:

- kvalitetna sirovinska osnova,
- tradicija u poslovanju,
- prepoznatljivost i uspješnost pojedinih tržišnih marki na međunarodnom tržištu i
- kvaliteta ljudskih resursa.

Prehrambena industrija indirektno utječe i na razvoj poljoprivrede. Porast cijene poljoprivrednih proizvoda povećava troškove te smanjuje cjenovnu konkurentnost prehrambene industrije.

Osnovne značajke hrvatske industrije hrane i pića u međunarodnoj trgovini su:

- izvozna koncentracija,
- veliki vanjsko – trgovinski deficit i
- rast izvozne orijentiranosti (veći dio ostvarene proizvodnje se usmjerava na inozemna tržišta).

Do svega navedenog dolazi zbog rasta otvorenosti međunarodnih tržišta, malog domaćeg tržišta gdje uslijed recesije dolazi do dodatnog slabljenja potražnje i zbog snažne konkurencije na domaćem tržištu.

2.2. Inovacijski trendovi u proizvodnji hrane i pića

Sve više proizvođači privlače potrošače nudeći im manji udio šećera, masti i soli u proizvodima, stvaraju proizvode koji su obogaćeni sastojcima koji podupiru i štite zdravlje, održivošću te također i inovacijama prilagođenim užurbanom načinu života i štednjom vremena. Trendovi u proizvodnji hrane i piće kao što su upravljanje kvalitetom i sigurnosti hrane, ekološki održiva proizvodnja hrane i osiguranje zdravije hrane te preferencije potrošača su svakako naj snažniji pokretači inovacija. Ubrzani način života, nedostatak vremena, sve veća svijest o opasnostima vezanima za hranu, osjetljivost na cijenu uslijed velike konkurencije zamjenskih proizvoda, povećana društvena odgovornost utječu na zahtjeve potrošača.

Današnji kupci postavljaju zahtjeve da hrana i piće moraju zadovoljiti sljedeća svojstva:

- vrhunski okus,
- manje soli i masnoća,
- poboljšanje pakiranja,
- ekološka i tradicionalna hrana,
- hrana proizvedena u skladu s etičkim i ekološkim standardima itd.

Inovacije u prehrambenoj industriji uglavnom su imitacije dok su svojevremeno novi proizvodi bili hrvatski brandovi Vegeta i Cedevita. Inovacije se u prehrambenoj industriji uglavnom odnose na promjenu ambalaže odnosno koriste se materijali s mogućnošću reciklaže, biorazgradivi materijali, uvodi se ambalaža koja osigurava jednostavno rukovanje i jednostavno zatvaranje i slično. Glavni pokretač inovacija u području distribucije hrane i pića je digitalizacija. Digitalizacija osigurava izravnu komunikaciju s potrošačima te otvara mogućnosti informiranja potrošača.

Može se očekivati da će inovacije najviše jačati u području automatizacije proizvodnje, a i u poboljšanju tehnologija koje će doprinijeti provođenju nadzora kvalitete u proizvodnom lancu i time će imati izravan utjecaj na povećanje produktivnosti i kvalitete i sigurnost proizvoda.

3. SPECIFIČNOSTI FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA PODUZEĆA PREHRAMBENE INDUSTRIJE

3.1. Temeljni financijski izvještaji u funkciji poslovnog odlučivanja

Da bi uspješno upravljali poduzećem moramo raspolagati s adekvatnim informacijama. Veliki dio informacija nastaje u računovodstvu odnosno u temeljnim financijskim izvještajima. Informacije moraju zadovoljiti određena kvalitativna obilježja kako bi koristile zainteresiranim korisnicima. I interni i eksterni korisnici najvažnije financijske informacije o poslovanju poduzeća dobivaju upravo iz temeljnih financijskih izvještaja i stoga kada one ne bi bile u skladu s određenim kriterijima, postojala bi mogućnost da potencijalni korisnici na temelju tako dobivenih informacija donesu pogrešne odluke.

Slika 1. Kvalitativne karakteristike računovodstvenih informacija

Izvor: Izrada autora prema Hladika, M., (2014) Analiza stanja i ocjena sustava financijskog izvještavanja u proračunskome računovodstvu u Republici Hrvatskoj – rezultati empirijskog istraživanja

Temeljni financijski izvještaji su najvažniji financijski izvještaji koji su propisani Zakonom o računovodstvu, a koje obvezno sastavljaju i prezentiraju svi poslovni subjekti na kraju obračunskog razdoblja tj. kalendarske godine. Svrha izrade temeljnih financijskih izvještaja je pomoći njihovim korisnicima u ocjeni financijskog položaja, profitabilnosti i novčanih tokova poduzeća. (Volarević H. i Varović M., 2013.) Financijski izvještaji predstavljaju posljednju fazu računovodstvenog procesiranja podataka. Potrebno je sastavljati sve financijske izvještaje, jer su oni međusobno povezani i kako bi se pravilnije razumjelo poslovanja poduzeća odnosno koliko ono uspješno posluje. Financijski izvještaji mogu biti statičkog ili dinamičkog karaktera.

Slika 2. Temeljni financijski izvještaji

Izvor: Žager, K. et al. (2017) Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi. 3. izd. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 92

Bilanca (Izvještaj o financijskom položaju)

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji daje sistematizirani pregled stanja imovine, obveza i kapitala poduzeća na određeni dan. Bilanca predstavlja statički financijski izvještaj jer prikazuje stanje na određeni dan. Bilanca je podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Bilanca se sastoji od dva dijela: aktive i pasive. Aktiva predstavlja imovinu dok pasiva prikazuje obveze i kapital (izvori imovine). Aktiva i pasiva uvijek moraju biti jednake.

AKTIVA = PASIVA

IMOVINA = OBVEZE + KAPITAL

KAPITAL = IMOVINA - OBVEZE

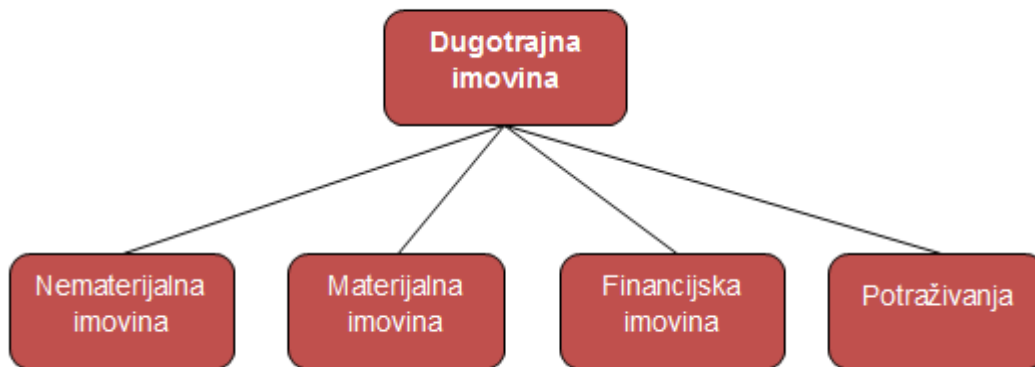
U aktivu spada kratkotrajna (tekuća ili obrtna imovina) i dugotrajna imovina (stalna ili fiksna imovina). Kratkotrajna imovina je imovina za koju se očekuje pretvorba u novčani oblik u vremenskom razdoblju kraćem od jedne godine. Dugotrajna imovina je imovina za koju se očekuje da će se pretvoriti u novac u razdoblju dužem od jedne godine.

Slika 3. Oblici kratkotrajne imovine

Izvor: Žager, K. i Žager, L. (1999) Analiza financijskih izvještaja. Zagreb:Masmedia., str. 36.

Slika 4. Oblici dugotrajne imovine

Izvor: Žager, K. i Žager, L. (1999) Analiza financijskih izvještaja. Zagreb:Masmedia., str 37.

Izvore imovine prema vlasništvu možemo podijeliti na vlastite izvore, a tu spada kapital ili glavnica i na tuđe izvore odnosno obveze.

Izvore imovine prema roku dospjeća dijelimo na kratkoročne izvore (obveze), dugoročne izvore (obveze) i na trajne izvore (kapital ili glavnica).

Kratkoročne obveze su obveze koje je potrebno podmiriti u što kraćem roku (do 1 godine). U kratkoročne obveze većinom spadaju obveze prema dobavljačima, obveze za plaće, obveze za poreze, emitirani kratkoročni vrijednosni papiri i slično. Kod dugoročnih obveza je rok dospjeća duži od jedne godine. U dugoročne obveze najčešće spadaju primljeni dugoročni krediti od banaka ili drugih financijskih institucija. Kapital vlasnika je razlika ukupne imovine i ukupnih obveza i on pripada vlasnicima poduzeća. Kapital je ostatak koji ostaje nakon podmirenja svih obveza.

Kriteriji za razvrstavanje u aktivi su kriterij funkcionalnosti i kriterij likvidnosti. Kriteriji za razvrstavanje u pasivi su kriterij namjene i kriterij ročnosti.

U Republici Hrvatskoj se primjenjuje načelo rastuće likvidnosti za sastavljanje bilance.

Račun dobiti i gubitka (Izvještaj o uspješnosti poslovanja)

Račun dobiti i gubitka je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode te njihovu razliku koja predstavlja dobit ili gubitak u određenom obračunskom razdoblju. Da bi ocijenili uspješnost poslovanja poduzeća potrebni su nam podaci iz računa dobiti i gubitka. Dok bilanca prikazuje financijski položaj poduzeća u određenim vremenskom razdoblju, račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnosti poduzeća. Svako poduzeće želi ostvariti određene ciljeve u poslovanju odnosno želi uspješno poslovati i ostvariti profitabilnost, a račun dobiti i gubitka je izvještaj koji će nam pokazati je li to zaista i ostvareno. Račun dobiti i gubitka je dinamički financijski izvještaj jer uključuje poslovne promjene koje su evidentirane na svim računima prihoda i rashoda poduzeća tijekom jedne kalendarske godine.

REZULTAT POSLOVANJA = PRIHODI – RASHODI

DOBIT = PRIHODI > RASHODI

GUBITAK = PRIHODI < RASHODI

Elementi računa dobiti i gubitka su prihodi i rashodi. Prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku povećanja imovine ili smanjenja obveza. Prihodi se dijele na poslovne, financijske i ostale poslovne prihode. Poslovni prihodi se pojavljuju svakodnevno i oni se ostvaruju iz glavnih poslovnih aktivnosti. Kao posljedicom ulaganja u financijsku imovinu nastaju financijski prihodi. Ostali poslovni prihodi su prihodi koji se ne pojavljuju redovito i njihov udio u ukupnim prihodima ne bi trebao biti značajan.

Rashodi predstavljaju smanjenje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza. Rashodi se dijele na poslovne, financijske i ostale poslovne rashode. Poslovni rashodi se pojavljuju redovito i nastaju kao posljedica obavljanja glavne djelatnosti poduzeća. Financijski rashodi ili rashodi financiranja pokazuju koliko je poduzeće uspješno u vođenju financijske politike i oni nastaju kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava. Ostali poslovni rashodi se ne pojavljuju redovito i nisu uobičajeni.

U dinamičke kategorije spadaju prihodi i rashodi jer prikazuju promjene koje se događaju na imovini i obvezama.

Prilikom sastavljanja računa dobiti i gubitka treba voditi računa o:

- formalnom izgledu i
- strukturi prihoda i rashoda. (Žager K. et al., 2017.)

Metode sastavljanja računa dobiti i gubitka (izvještaja o dobiti) su:

- metoda prirodnih vrsta troškova (metoda ukupnih troškova)
- metoda prodanih učinaka (funkcijska metoda).

Shema računa dobiti gubitka u Republici Hrvatskoj je propisana. (Žager K. et al., 2017.) Bilanca i račun dobiti i gubitka su međusobno povezani, a pozicija koja ih povezuje je dobit. U bilanci se navodi dobit, ali kako bi saznali kako je ta dobit nastala, račun dobiti i gubitka će nam to detaljnije prikazati.

Tablica 1. Skraćeni izgled računa dobiti i gubitka

Naziv pozicije	
A.	POSLOVNI PRIHODI
B.	POSLOVNI RASHODI
C.	FINANCIJSKI PRIHODI
D.	FINANCIJSKI RASHODI
E.	OSTALI – IZVANREDNI PRIHODI
F.	OSTALI – IZVANREDNI RASHODI
G.	UKUPNI PRIHODI
H.	UKUPNI RASHODI
I.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA
J.	POREZ NA DOBIT
K.	DOBIT (GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA

Izvor: Gulin, D. et al. (2008) Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika., str. 60 i 61.

Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku temelji se na novcu i novčanim ekvivalentima, odnosno toku novca i novčanih ekvivalenata. U poduzećima se sve vrti oko novca. Novcem se kupuje, prodaje, obveze se podmiruju novcem i slično. Stoga je potrebno sastavljati izvještaj o novčanom toku jer nam on daje informacije o izvorima i upotrebi novca, ukazuje na promjene financijskog položaja.

Osnovni elementi izvještaja o novčanom toku su primitci, izdatci i čisti (neto) novčani tok koji je razlika između primitaka i izdataka. Kako bi došli do informacija stvara li poduzeće novac iz osnovnih aktivnosti i može li poduzeće tako normalno poslovati, primitke i izdatke novca razvrstavamo u poslovne, investicijske i financijske aktivnosti.

Aktivnosti koje imaju najznačajniji utjecaj na rezultat poslovanja odnosno na dobit ili gubitak su poslovne aktivnosti koje su ujedno i glavne aktivnosti poduzeća koje stvaraju prihod. Poslovne (redovne) aktivnosti su najkvalitetniji izvor novca. Investicijske (ulagateljske) aktivnosti su vezane za promjene na dugotrajnoj imovini, a pod dugotrajnu imovinu spada: nematerijalna imovina, materijalna imovina, financijska imovina i potraživanja kod kojih je rok dospjeća duži od jedne godine. Financijske aktivnosti su vezane za promjene koje obuhvaćaju strukturu obveza i kapitala, predstavljaju aktivnosti vezane uz financiranje poslovanja.

Izvještaj o novčanom toku se može sastaviti direktnom metodom (prikaz bruto novčanih primitaka i izdataka iz poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti) i indirektnom metodom (na temelju obračunskih tj. nenovčanih kategorija se dolazi do informacija o novčanom toku).

Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala prikazuje promjene koje su se dogodile na kapitalu (povećanje ili smanjenje kapitala) između dva obračunska razdoblja.

Kapital se sastoji od uloženog kapitala i zarađenog kapitala.

Tablica 2. Struktura kapitala

Naziv pozicije	
I.	UPISANI KAPITAL
II.	PREMIJE NA EMITIRANE DIONICE
III.	REVALORIZACIJSKE REZERVE
IV.	REZERVE
	- zakonske rezerve
	- rezerve za vlastite dionice
	- statutarne rezerve
	- ostale rezerve
V.	ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK
VI.	DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE

Izvor: Žager, K. et al. (2016) Računovodstvo I: Računovodstvo za neračunovođe. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 73.

Sve promjene koje se dogode na poziciji kapitala treba prikazati u izvještaju o promjenama kapitala. Najvažnija promjena na kapitalu se svakako odnosi na nastanak zarada. Na smanjenje kapitala mogu utjecati i dividende koje se izglasavaju vlasnicima. Vlasnici sami odlučuju kako će rasporediti zaradu. Ako je poduzeće isplatilo manji iznos dividendi, znači da veći iznos ostaje na raspolaganju poduzeću.

Na promjenu vrijednosti kapitala može utjecati i sljedeće:

- dodatna ulaganja vlasnika
- promjene računovodstvenih politika
- učinci transakcija koji se sukladno standardima direktno prikazuju u kapitalu (revalorizacijske rezerve) (Žager K. et al., 2017.)

Formalni izgled ovog izvještaja se može razlikovati ovisno o regulatornom okviru koji se primjenjuje. Izvještaj o promjenama kapitala se može sastaviti i u skraćenoj formi, ali se onda ostale informacije o promjenama kapitala prikazuju u bilješkama uz financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje prikazuju ostale obavezne informacije koje nisu prikazane u temeljnim financijskim izvještajima. Bilješke predstavljaju detaljniju razradu pozicija iz temeljnih financijskih izvještaja. Pojedine pozicije u izvještajima nisu dovoljno jasne i stoga zahtijevaju detaljnija objašnjenja kako bi zainteresirani korisnici dobili ispravnu sliku o poslovanju poduzeća i kako bi mogli procijeniti je li poduzeće uspješno ili nije.

U bilješkama se trebaju objaviti:

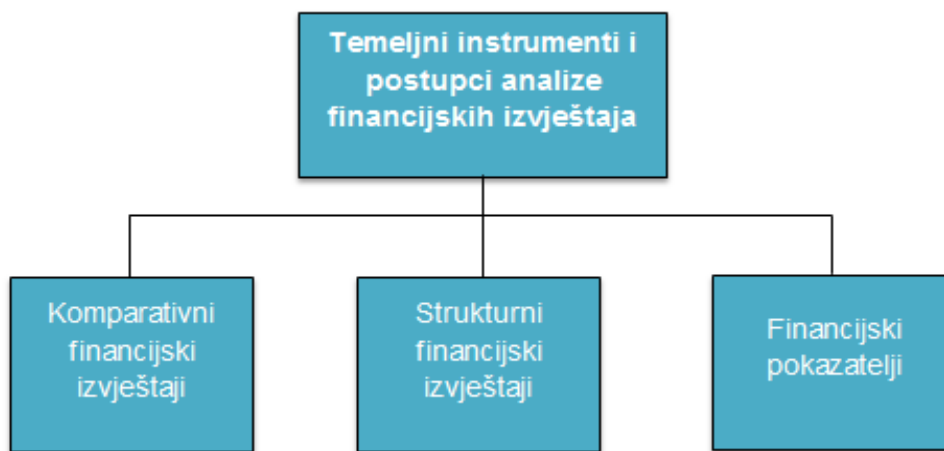
- računovodstvene politike koje su bile korištene kod sastavljanja financijskih izvještaja,
- moguća odstupanja od računovodstvenih standarda,
- broj i nominalna vrijednost izdanih dionica,
- informacije o zaposlenima,
- korištena metoda amortizacije,
- vijek upotrebe imovine,
- bruto knjigovodstvena vrijednost i ispravak vrijednosti na početku i na kraju razdoblja i slično.

Računovodstvenim standardima je propisano što se treba objaviti u bilješkama uz financijske izvještaje. Opseg bilješki je propisan dok forma nije. Kako bi bilješke uz financijske izvještaje dobile na kvaliteti može ih se prikazati tabelarno i grafički. Neke se informacije ne mogu vidjeti iz temeljnih financijskih izvještaja, a potrebne su kako bi mogli ispravno protumačiti izvještaje i stoga one moraju biti prikazane u bilješkama uz financijske izvještaje.

3.2. Postupci analize financijskih izvještaja u ocjeni sigurnosti i uspješnosti poslovanja

Analiza financijskih izvještaja je proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije relevantne za upravljanje. (Žager K. et al., 2017.) Analiza financijskih izvještaja se temelji na čitavom nizu postupaka koji uključuju raščlanjivanje i uspoređivanje .

Slika 5. Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja

Izvor: Žager, K. et al. (2017) Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi. 3. izd. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 268

Analiza financijskih izvještaja se obično provodi korištenjem komparativnih i strukturnih financijskih izvještaja te financijskim pokazateljima. Analiza financijskih izvještaja je orijentirana na vrijednosne ili novčane podatke. (Žager K. et al., 2017.) Analiza financijskih izvještaja se često naziva i financijskom analizom jer je usmjerena na kvantitativne financijske informacije. Ključnu ulogu u aktivnostima planiranja i kontrole pri upravljanju poslovanjem poduzeća ima upravo analiza financijskih izvještaja. Zadatak analize financijskih izvještaja je da prepozna dobre osobine poduzeća kako bi se te prednosti iskoristile na ispravan način, ali i da prepozna slabosti poduzeća kako bi se poduzele korektivne radnje.

Horizontalna analiza

Horizontalnom analizom se nastoji uočiti tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja. Komparativni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu horizontalne analize i razmatraju se u kontekstu uspoređivanja.

Za izračun promjena se obično koriste bazni indeksi, ali se promjene mogu utvrđivati i uzastopno kroz razdoblja (verižni indeksi), umjesto da se promjene u svim godinama promatraju u odnosu na jedno bazno razdoblje. Horizontalnom analizom se iskazuju apsolutni iznosi povećanja ili smanjenja te relativni iznosi koji prikazuju povećanje ili smanjenje u postotku. Pomoću horizontalne analize možemo procijeniti uspješnost budućeg poslovanja. Kako bi došli do potpunih i pouzdanih zaključaka potrebno je sagledati i ocijeniti poslovanje poduzeća za što duže vremensko razdoblje, a minimalno za pet godina.

Vertikalna analiza

Vertikalna analiza omogućava uvid u strukturu financijskih izvještaja. Strukturni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu vertikalne analize i razmatraju se u kontekstu raščlanjivanja. Obično se kod bilance ukupna aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100%, što znači da se ostale pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive. Kod računa dobiti i gubitka obični se neto prodaja izjednačava sa 100%, što znači da se ostale pozicije računa dobiti i gubitka izračunavaju kao postotak od neto prodaje. Kada se radi o uspoređi poduzeća, a posebno kada se uspoređuju poduzeća različitih veličina, strukturni financijski izvještaji mogu biti vrlo korisni.

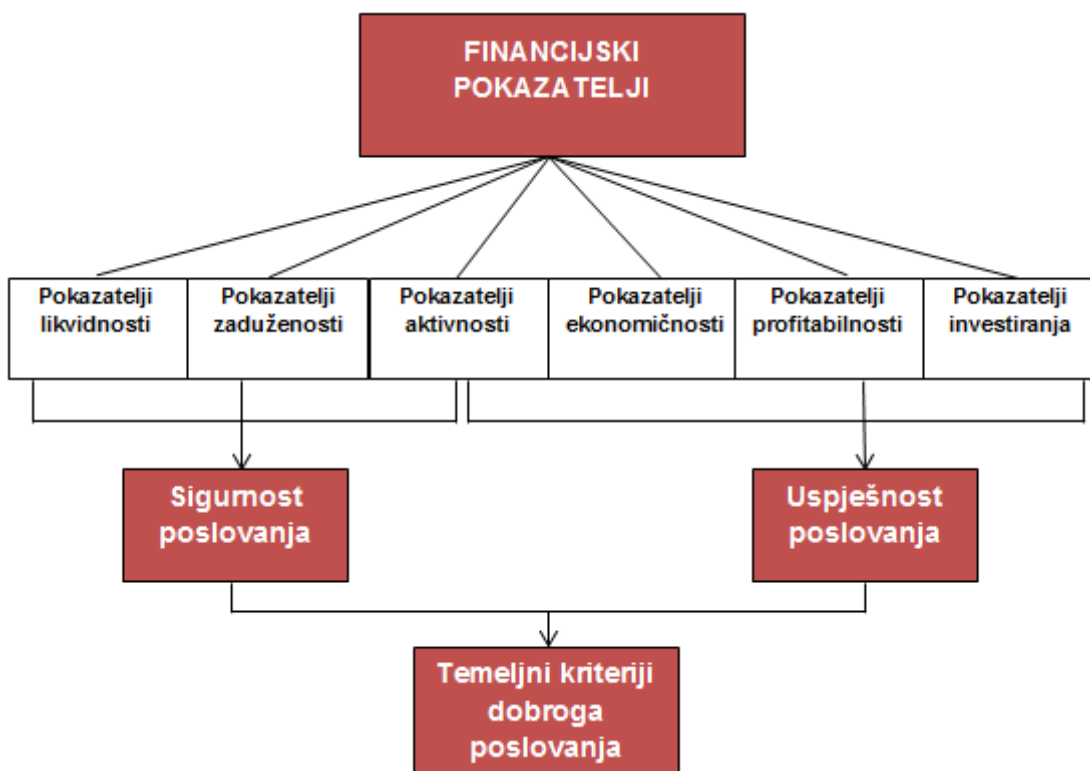
Provedbom vertikalne financijske analize na temelju strukturnih financijskih izvještaja, važno je reći da su tako pripremljeni izvještaji su usmjereni na dva važna aspekta:

- razmatranje izvora imovine poduzeća koji mogu biti tuđi i vlastiti izvori
- razmatranje strukture imovine koja se odnosi na omjer kratkotrajne i dugotrajne imovine koji je određen djelatnošću koju poduzeće obavlja (Žager K. et al., 2017.)

Financijski pokazatelji

Pokazatelj je racionalni broj. To znači da se jedna ekonomska veličina stavlja u omjer s drugom ekonomskom veličinom. Jedna skupina financijskih pokazatelja promatra poslovanje poduzeća unutar određenog vremenskog razmaka i tada se uzimaju podatci iz računa dobiti i gubitka, a druga skupina financijskih pokazatelja se odnosi na točno određeni trenutak i tada se uzimaju podatci iz bilance.

Slika 6. Povezanost pokazatelja analize financijskih izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja

Izvor: Žager, K. et al. (2017) Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi. 3. izd. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 45

Dobro upravljanje podrazumijeva da su u poslovanju zadovoljena dva kriterija, i to kriterij sigurnosti (likvidnost, financijska stabilnost i zaduženost) i kriterij uspješnosti (profitabilnost odnosno rentabilnost). Pokazatelji aktivnosti s jedne strane mogu biti pokazatelji sigurnosti, a s druge strane se mogu smatrati i pokazateljima uspješnosti poslovanja. Kriteriji sigurnosti i uspješnosti su u kratkom roku suprotstavljeni, ali gledajući dugoročno sigurnost uvjetuje uspješnost, ali i uspješnost uvjetuje sigurnost.

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća u kontekstu sposobnosti podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza. Pokazatelji se izračunavaju na temelju podataka iz bilance. (Žager K. i Žager L., 1999.)

Koeficijent trenutne likvidnosti je pokazatelj koji ocjenjuje sposobnost poduzeća da podmiri kratkoročne obveze raspoloživim novcem na dan izračuna pokazatelja te se time ocjenjuje likvidnost promatrana u najkraćem roku. Koeficijent ubrzane likvidnosti prikazuje koliko je kratkoročnih obveza poduzeće sposobno podmiriti brzo unovčivom imovinom odnosno imovinom koja je bez značajnih gubitaka vrijednosti unovčiva u roku od otprilike tri mjeseca. Koeficijent tekuće likvidnosti prikazuje može li poduzeće raspoloživom kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze te koliki je udio radnog kapitala u odnosu na kratkoročne obveze. Koeficijent financijske stabilnosti prikazuje koliko se dugoročnih izvora koristi za financiranje dugotrajne imovine.

Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti govore koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala (obveza). Ovi se pokazatelji izračunavaju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. (Žager K. i Žager L., 1999.)

Koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja odražavaju statičku zaduženost. Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti ukazuju na dinamičku zaduženost jer uključuju mogućnost podmirenja duga. Koeficijent zaduženosti i koeficijent vlastitog financiranja pokazuju do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, a s druge strane koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala. Koeficijent financiranja daje informaciju o odnosu tuđih i vlastitih izvora financiranja. Pokriće troškova kamata je pokazatelj koji razmatra koliko su puta kamate pokrivenne sa zaradama prije kamata i poreza. Faktor zaduženosti daje informaciju o tome koliko je godina poduzetniku potrebno da podmiri ukupne obveze iz dobiti uvećane za amortizaciju. Kod stupnja pokrića I i II se razmatra pokriće dugotrajne imovine glavnicom tj. glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Stupnjem pokrića I se utvrđuje koliki se dio dugotrajne imovine financira vlastitim izvorima financiranja tj. u slučaju stupnja pokrića II koliki se dio dugotrajne imovine financira dugoročnim izvorima financiranja.

Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti pokazuju koliko efikasno poduzeće upotrebljava svoje resurse. Još se nazivaju i koeficijentom obrta. Ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Pokazatelji se utvrđuju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. (Žager K. i Žager L., 1999.)

Najčešće koeficijent obrta ukupne imovine ima najmanju vrijednost u odnosu na ostale koeficijente obrta iz razloga što uključuje cjelokupnu imovinu. Što je razlika između koeficijenta obrta ukupne i kratkotrajne imovine veća, poduzeće u strukturi imovine ima veći udio dugotrajne imovine. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine daje informaciju o tome koliko kuna prihoda poduzetnik stvara iz jedne kune kratkoročne imovine. S koeficijentom obrta potraživanja je povezano i trajanje naplate potraživanja. Poduzeće kvalitetnije posluje ako u što kraćem roku naplaćuje svoja potraživanja. Koeficijent obrta potraživanja daje informaciju o tome koliko kuna poslovnih prihoda poduzetnik stvara iz jedne kune kratkoročnih potraživanja.

Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju omjer prihoda i rashoda te se pomoću njih ocjenjuje koliko se prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Ovi pokazatelji predstavljaju mjeru djelotvornosti poslovanja. Izračunavaju se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. (Žager K. et al., 2017.)

Ekonomičnost ukupnog poslovanja se izražava kao koeficijent, a interpretira se kao postotak. Pokazatelj stavlja u odnos ukupne prihode i ukupne rashode i pokazuje koliko je kuna ukupnih prihoda poduzeće ostvarilo na jednu kunu ukupnih rashoda.

Ekonomičnost poslovanja dobijemo stavljanjem u odnos poslovnih prihoda i poslovnih rashoda. Ekonomičnost prodaje računamo tako što prihode od prodaje dijelimo s rashodima od prodaje. Ekonomičnost financiranja predstavlja odnos financijskih prihoda i financijskih rashoda. Ekonomičnost ostalih poslovnih aktivnosti prikazuje omjer ostalih poslovnih prihoda i ostalih poslovnih rashoda.

Pokazatelji profitabilnosti

Pokazateljima profitabilnosti se ocjenjuje sposobnost poduzeća da zarađuje i ostvaruje povrate na uložena sredstva. Pokazatelji se izračunavaju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka i izražavaju se u postotku. (Žager K. et al., 2017.)

Maržom profita se prikazuje koliko posto ostvarenih prihoda poduzeće zadržava u obliku zarada uvećanih za rashode od kamata. Razlika između neto i bruto marže profita je u obuhvatu poreza na dobit u brojniku pokazatelja.

Pokazatelj rentabilnosti ukupne imovine ocjenjuje sposobnost poduzeća da ostvaruje povrate na temelju ukupno raspoloživih resursa odnosno da ostvaruje povrate za vlasnike svih oblika izvora financiranja. Razlikuje se neto i bruto rentabilnost imovine, a razlika je u obuhvatu poreza na dobit u brojniku pokazatelja. Rentabilnost vlastitog kapitala je najznačajniji pokazatelj. Rentabilnost kapitala daje informaciju o tome koliko kuna dobitka poduzetnik stvara po jednoj kuni kapitala i rezervi odnosno koliko kuna dobitka dioničari ostvaruju po kuni uloženog kapitala. Ako je rentabilnost vlastitog kapitala veća od rentabilnosti imovine, znači da je struktura izvora financiranja povoljna.

Pokazatelji investiranja

Pokazateljima investiranja se ocjenjuje uspješnost ulaganja u dionice poduzeća. Osim podataka iz financijskih izvještaja, za izračunavanje ovih pokazatelja potrebni su i podatci o dionicama, a posebno podatci o broju dionica i njihovoj tržišnoj vrijednosti. (Žager K. i Žager L., 1999.)

Dobit po dionici i dividenda po dionici prikazuju iznos dobiti koja se ostvari po jednoj dionici odnosno iznos dividendi koju će dioničar dobiti za svaku dionicu. Odnos isplate dividendi obuhvaća omjer dividende po dionici i dobiti po dionici. Uobičajeno je vrijednost ovog pokazatelja manja od 1, a ako je jednaka 1, to znači da su dividende i dobit po dionici jednake odnosno da je cjelokupna ostvarena dobit izglasana u dividende. Odnos cijene i dobiti po dionici prikazuje koliko je puta tržišna cijena dionice veća od dobiti po dionici.

Najznačajniji pokazatelji investiranja su pokazatelji rentabilnosti dionice. Razlikuje se ukupna i dividendna rentabilnost dionice. Ove pokazatelje dobijemo tako što dobit tj. dividendu po dionici dijelimo s tržišnom vrijednosti dionice.

4. ANALIZA I OCJENA KVALITETE POSLOVANJA ODABRANIH PODUZEĆA U PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI

Ako prehrambenu industriju (proizvodnja hrane i pića) usporedimo s drugim granama prerađivačke industrije u Hrvatskoj, onda ona svakako ostvaruje najveći ukupni prihod i zapošljava najviše ljudi. Sektor je najrazvijeniji na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije, u sjeverozapadnoj Hrvatskoj te Osječko–baranjskoj županiji. Prehrambena industrija privlači značajne strane investicije i stoga su mnoge međunarodne tvrtke prisutne i uspješno posluju u Hrvatskoj poput Meggle, Coca-cola, Lactalis i drugih. Najprofitabilnije djelatnosti u ovom sektoru su proizvodnja i prerada mlijeka i sira, proizvodnja piva, prerada čaja i kave te proizvodnja bezalkoholnih pića. Jedna od važnih grana hrvatske prehrambene industrije je i konditorska industrija. Najznačajniji izvozni proizvodi prehrambene industrije su dodaci jelima, keksi i vafli, punjena čokolada, konzervirane srdele, gotove juhe, maslinovo ulje, pivo i alkoholna pića.

U ovom poglavlju orijentirat će se na ocjenu kvalitete poslovanja poduzeća Dukat d.d. i poduzeća Franck d.d. s ciljem utvrđivanja njihove sigurnosti i uspješnosti poslovanja.

4.1. Ocjena kvalitete poslovanja poduzeća Dukat d.d.

Osnovne informacije o poduzeću Dukat d.d.

Dukat je najpoznatija robna marka mliječnih proizvoda u Hrvatskoj te jedna od vodećih u regiji, a svoj dugogodišnji uspjeh duguje zdravim, ukusnim i svježim mliječnim proizvodima. Dukat ima stoljetnu tradiciju proizvodnje mlijeka i mliječnih proizvoda. Svoje poslovanje temelji na preradi svježeg sirovog mlijeka najviše kvalitete, proizvedenog na hrvatskim mliječnim farmama. Proizvodni asortiman čine: mlijeko, fermentirani proizvodi, vrhnje, mliječni namazi, deserti, maslac i sirevi.

Dukat je zasigurno najveći otkupljivač svježeg sirovog mlijeka u Hrvatskoj, a svoju proizvodnju temelji na najkvalitetnijoj mliječnoj sirovini i to je jedan od razloga njegovog uspješnog poslovanja. Svoje proizvode izvozi u 86 zemalja svijeta. Svojim potrošačima Dukat d.d. iz godine u godinu ponudi desetke novih i inoviranih proizvoda vrhunske kvalitete.

Horizontalna analiza - bilanca

Poslovanje poduzeća se promatra kroz razdoblje od tri godine (2016. – 2018.). U horizontalnoj analizi ćemo gledati promjene uzastopno kroz razdoblja, a te se promjene još nazivaju verižnim promjenama. Horizontalna analiza će se provesti na bilanci i računu dobiti i gubitka. Cilj ove analize je usporediti stavke iz tekuće godine u odnosu na prethodnu godinu.

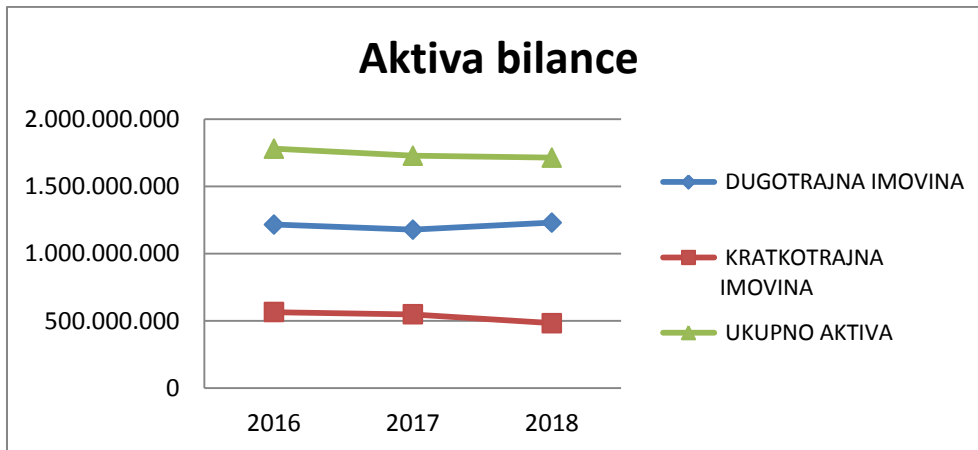
Tablica 3. Bilanca poduzeća Dukat d.d. za razdoblje 2016. – 2018.

Pozicija	2016.	2017.	2018.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00	0,00	0,00
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	1.215.305.231	1.178.169.144	1.229.477.029
I) NEMATERIJALNA IMOVINA	2.509.633	3.496.677	3.922.227
II) MATERIJALNA IMOVINA	287.622.000	289.748.294	301.933.524
1. Zemljišta	14.130.919	14.130.919	14.130.918
2. Građevinski objekti	154.283.092	153.447.414	148.510.293
3. Postrojenja i oprema	95.573.064	91.193.067	88.081.899
4. Ostala materijalna imovina	23.634.925	30.976.894	51.210.414
III) FINANCIJSKA IMOVINA	924.375.303	882.489.076	920.276.629
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (dugotrajni)	835.376.636	848.741.986	848.740.138
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (dugotrajni)	88.898.667	33.647.090	71.436.491
3. Ostala dugotrajna financijska imovina	100.000	100.000	100.000
IV) POTRAŽIVANJA	0,00	0,00	0,00
V) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	798.295	2.435.097	3.344.649
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	564.629.153	548.712.961	483.263.341
I) ZALIHE	114.449.561	118.504.937	120.233.778
1. Sirovine i materijal	46.099.702	44.599.546	48.053.918
2. Proizvodnja u tijeku	24.472.219	23.280.257	27.949.115
3. Gotovi proizvodi i trgovačka roba	43.574.387	49.655.482	42.980.019
4. Ostale zalihe	303.253	969.652	1.250.726
II) POTRAŽIVANJA	339.118.358	270.390.804	207.955.782
1. Potraživanja od kupaca	256.530.818	192.579.327	127.159.968
2. Ostala potraživanja	82.587.540	77.811.477	80.795.814
III) FINANCIJSKA IMOVINA	22.646.382	43.533.470	13.184.822

Pozicija	2016.	2017.	2018.
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (kratkotrajni)	0,00	0,00	0,00
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (kratkotrajni)	22.646.382	43.533.470	13.184.822
3. Ostala kratkotrajna financijska imovina	0,00	0,00	0,00
IV) NOVAC	88.414.852	116.283.750	141.888.959
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,00	0,00	0,00
UKUPNO AKTIVA	1.779.934.384	1.726.882.105	1.712.740.370
A) KAPITAL I REZERVE	1.377.357.275	1.417.698.272	1.454.466.751
I) Temeljni kapital	300.000.000	300.000.000	300.000.000
II) Kapitalne rezerve	0,00	0,00	0,00
III) Rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve i rezerve fer vrijednosti	15.000.000	15.000.000	15.000.000
IV) Zadržana dobit/preneseni gubici	918.882.659	1.062.357.275	1.102.698.272
V) Dobit/gubitak poslovne godine	143.474.616	40.340.997	36.768.479
VI) Manjinski (nekontrolirajući) interes	0,00	0,00	0,00
B) REZERVIRANJA	12.201.294	9.798.607	9.606.837
C) DUGOROČNE OBVEZE	216.967	32.164.229	116.614
I) Kamatonosne (financijske) obveze (dugoročne)	0,00	32.000.000	0,00
II) Obveze prema dobavljačima (dugoročne)	0,00	0,00	0,00
III) Ostale dugoročne obveze	216.967	164.229	116.614
D) KRATKOROČNE OBVEZE	390.158.848	267.220.997	248.550.168
I) Kamatonosne (financijske) obveze (kratkoročne)	79.603.765	105.268	105.268
II) Obveze prema dobavljačima (kratkoročne)	135.755.329	145.182.108	121.458.279
III) Obveze prema zaposlenicima	17.002.619	18.883.286	20.050.259
IV) Ostale kratkoročne obveze	157.797.135	103.050.335	106.936.362
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0,00	0,00	0,00
UKUPNO PASIVA	1.779.934.384	1.726.882.105	1.712.740.370

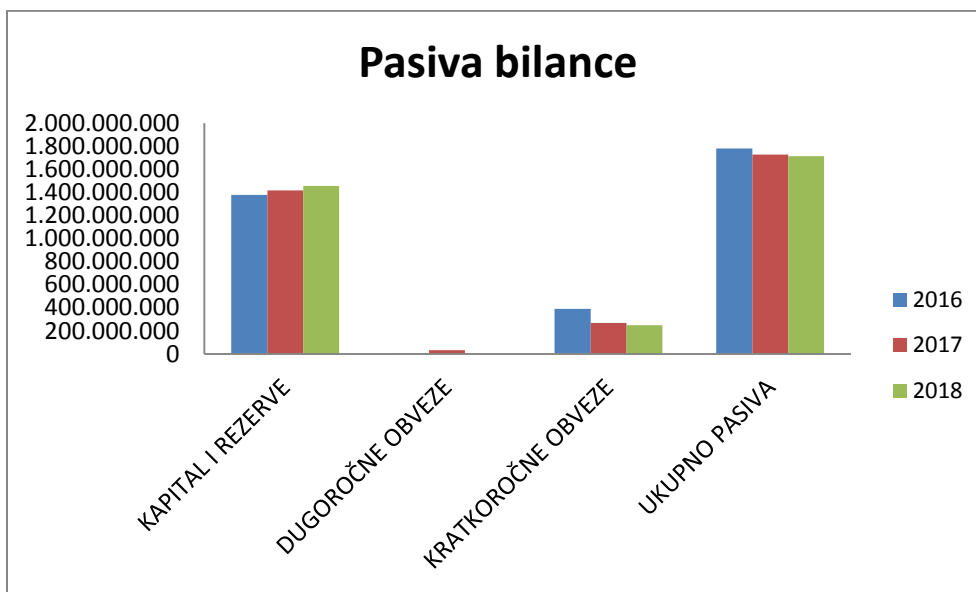
Izvor: Izrada autora prema bilanci Dukat d.d. (Fininfo)

Grafikon 1. Aktiva bilance poduzeća Dukat d. d.

Izvor: Izrada autora prema bilanci Dukat d.d. (Fininfo)

Grafikon 2. Pasiva bilance poduzeća Dukat d. d.

Izvor: Izrada autora prema bilanci Dukat d.d. (Fininfo)

Tablica 4. Horizontalna analiza bilance poduzeća Dukat d.d.

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00	0,00%	0,00	0,00%
B)DUGOTRAJNA IMOVINA	-37.136.087	-3,06%	51.307.885	4,35%
I)NEMATERIJALNA IMOVINA	987.044	39,33%	425.550	12,17%
II) MATERIJALNA IMOVINA	2.126.294	0,74%	12.185.230	4,21%
1. Zemljišta	0,00	0,00%	-1,00	0,00%
2. Građevinski objekti	-835.678	-0,54%	-4.937.121	-3,22%
3. Postrojenja i oprema	-4.379.997	-4,58%	-3.111.168	-3,41%
4. Ostala materijalna imovina	7.341.969	31,06%	20.233.520	65,32%
III) FINACIJSKA IMOVINA	-41.886.227	-4,53%	37.787.553	4,28%
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (dugotrajni)	13.365.350	1,60%	-1.848	0,00%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (dugotrajni)	-55.251.577	-62,15%	37.789.401	112,31%
3. Ostala dugotrajna financijska imovina	0,00	0,00%	0,00	0,00%
IV) POTRAŽIVANJA	0,00	0,00%	0,00	0,00%
V) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	1.636.802	205,04%	909.552	37,35%
C)KRATKOTRAJNA IMOVINA	-15.916.192	-2,82%	-65.449.620	-11,93%
I) ZALIHE	4.055.376	3,54%	1.728.841	1,46%
1. Sirovine i materijal	-1.500.156	-3,25%	3.454.372	7,75%
2. Proizvodnja u tijeku	-1.191.962	-4,87%	4.668.858	20,06%
3. Gotovi proizvodi i trg.roba	6.081.095	13,96%	-6.675.463	-13,44%
4. Ostale zalihe	666.399	219,75%	281.074	28,99%
II) POTRAŽIVANJA	-68.727.554	-20,27%	-62.435.022	-23,09%

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
1. Potraživanja od kupaca	-63.951.491	-24,93%	-65.419.359	-33,97%
2. Ostala potraživanja	-4.776.063	-5,78%	2.984.337	3,84%
III) FINANCIJSKA IMOVINA	20.887.088	92,23%	-30.348.648	-69,71%
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (kratkotrajni)	0,00	0,00%	0,00	0,00%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (kratkotrajni)	20.887.088	92,23%	-30.348.648	-69,71%
3. Ostala kratkotrajna financijska imovina	0,00	0,00%	0,00	0,00%
IV) NOVAC	27.868.898	31,52%	25.605.209	22,02%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,00	0,00%	0,00	0,00%
UKUPNO AKTIVA	-53.052.279	-2,98%	-14.141.735	-0,82%
A) KAPITAL I REZERVE	40.340.997	2,93%	36.768.479	2,59%
I) Temeljni kapital	0,00	0,00%	0,00	0,00%
II) Kapitalne rezerve	0,00	0,00%	0,00	0,00%
III) Rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve i rezerve fer vrijednosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%
IV) Zadržana dobit/preneseni gubici	143.474.616	15,61%	40.340.997	3,80%
V) Dobit/gubitak poslovne godine	-103.133.619	-71,88%	-3.572.518	-8,86%
VI) Manjinski (nekontrolirajući) interes	0,00	0,00%	0,00	0,00%
B) REZERVIRANJA	-2.402.687	-19,69%	-191.770	-1,96%
C) DUGOROČNE OBVEZE	31.947.262	14724,48%	-32.047.615	-99,64%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (dugoročne)	32.000.000	0,00%	-32.000.000	-100,00%
II) Obveze prema dobavljačima (dugoročne)	0,00	0,00%	0,00	0,00%
III) Ostale dugoročne obveze	-52.738	-24,31%	-47.615	-28,99%

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
D) KRATKOROČNE OBVEZE	-122.937.851	-31,51%	-18.670.829	-6,99%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (kratkoročne)	-79.498.497	-99,87%	0,00	0,00%
II) Obveze prema dobavljačima	9.426.779	6,94%	-23.723.829	-16,34%
III) Obveze prema zaposlenicima	1.880.667	11,06%	1.166.973	6,18%
IV) Ostale kratkoročne obveze	-54.746.800	-34,69%	3.886.027	3,77%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0,00	0,00%	0,00	0,00%
UKUPNO PASIVA	-53.052.279	-2,98%	-14.141.735	-0,82%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Ukupna aktiva se u 2017. u odnosu na 2016. smanjila za skoro 3% dok je to smanjenje nešto manje u 2018. u odnosu na 2017. i iznosi 0,82%. Dugotrajna imovina se u 2017. u odnosu na 2016. smanjila za 3,06%, no 2018. raste za 4,35% u odnosu na 2017. godinu. Dugotrajna imovina raste zbog povećanja materijalne i financijske imovine. Materijalna imovina u 2018. u odnosu na 2017. raste za 12.185.230 kuna odnosno za 4,21%. Financijska imovina se u 2017. smanjila za 4,53% u odnosu na 2016. godinu, no 2018. raste za 37.787.553 kuna odnosno za 4,28%.

Kratkotrajna imovina se u 2017. u odnosu na 2016. smanjila za 2,82%, dok je taj pad puno veći u 2018. godini u odnosu na 2017. i iznosi 11,93%. Pad kratkotrajne imovine je praćen smanjenjem rasta zaliha i padom potraživanja. Zalihe se povećavaju, ali su se više povećale u 2017. u odnosu na 2016. i to za 3,54%, dok su se u 2018. povećale za 1.728.841, a to je za 1,46% u odnosu na prethodnu godinu, što znači njihovo smanjenje. Potraživanja se smanjuju i taj je pad veći u 2018. u odnosu na 2017. godinu i iznosi 23,09%, nego gledajući 2017. u odnosu 2016. gdje su potraživanja pala za 20,27%. Ukupna pasiva se kao i ukupna aktiva smanjila u 2017. godini za 2,98% u odnosu na 2016., ali je njeno smanjenje manje u 2018. u odnosu na 2017. i iznosi 0,82%. Kapital i rezerve bilježe povećanje u 2017. za 2,93% u usporedbi s 2016., međutim to je povećanje manje u 2018. u odnosu na 2017. i iznosi 2,59%.

Dugoročne obveze u 2016. iznose 216.967 kuna, dok 2017. iznose 32.164.229 kuna što ukazuje na njihovo veliko povećanje od 31.947.262. Uspoređujući 2018. i 2017. godinu, dugoročne obveze u 2018. iznose 116.614 kn što znači njihovo smanjenje od 99,64%.

Kratkoročne obveze su se u 2017. smanjile za 31,51% u odnosu na 2016. godinu, a 2018. su se smanjile za 7% u odnosu na 2017. godinu.

Najznačajnija sastavnica kratkoročnih obveza su obveze prema dobavljačima koje su se u 2017. povećale za 9.426.779 kuna odnosno za 6,94% u odnosu na 2016., međutim u 2018. doživljavaju pad od 23.723.829 kuna a u postotku je to pad od 16,34% u odnosu na prethodnu godinu.

Vertikalna analiza - bilanca

Poslovanje poduzeća se promatra kroz razdoblje od tri godine (2016. – 2018.). U vertikalnoj analizi će se usporediti pozicije financijskih izvještaja.

Tablica 5. Vertikalna analiza bilance poduzeća Dukat d.d.

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	68,28%	68,23%	71,78%
I) NEMATERIJALNA IMOVINA	0,14%	0,20%	0,23%
II) MATERIJALNA IMOVINA	16,16%	16,78%	17,63%
1. Zemljišta	0,79%	0,82%	0,83%
2. Građevinski objekti	8,67%	8,89%	8,67%
3. Postrojenja i oprema	5,37%	5,28%	5,14%
4. Ostala materijalna imovina	1,33%	1,79%	2,99%
III) FINANCIJSKA IMOVINA	51,93%	51,10%	53,73%
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (dugotrajni)	46,93%	49,15%	49,55%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (dugotrajni)	4,99%	1,95%	4,17%
3. Ostala dugotrajna financijska imovina	0,01%	0,01%	0,01%
IV) POTRAŽIVANJA	0,00%	0,00%	0,00%
V) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,04%	0,14%	0,20%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	31,72%	31,77%	28,22%
D) ZALIHE	6,43%	6,86%	7,02%

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
1. Sirovine i materijal	2,59%	2,58%	2,81%
2. Proizvodnja u tijeku	1,37%	1,35%	1,63%
3. Gotovi proizvodi i trgovačka roba	2,45%	2,88%	2,51%
4. Ostale zalihe	0,02%	0,06%	0,07%
II) POTRAŽIVANJA	19,05%	15,66%	12,14%
1. Potraživanja od kupaca	14,41%	11,15%	7,42%
2. Ostala potraživanja	4,64%	4,51%	4,72%
III) FINANCIJSKA IMOVINA	1,27%	2,52%	0,77%
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (kratkotrajni)	0,00%	0,00%	0,00%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (kratkotrajni)	1,27%	2,52%	0,77%
3. Ostala kratkotrajna financijska imovina	0,00%	0,00%	0,00%
IV) NOVAC	4,97%	6,73%	8,28%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,00%	0,00%	0,00%
UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%
A) KAPITAL I REZERVE	77,38%	82,10%	84,92%
I) Temeljni kapital	16,85%	17,37%	17,52%
II) Kapitalne rezerve	0,00%	0,00%	0,00%
III) Rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve i rezerve fer vrijednosti	0,84%	0,87%	0,88%
IV) Zadržana dobit/preneseni gubici	51,62%	61,52%	64,38%
V) Dobit/gubitak poslovne godine	8,06%	2,34%	2,15%
VI) Manjinski (nekontrolirajući) interes	0,00%	0,00%	0,00%
B) REZERVIRANJA	0,69%	0,57%	0,56%
C) DUGOROČNE OBVEZE	0,01%	1,86%	0,01%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (dugoročne)	0,00%	0,00%	0,00%
II) Obveze prema dobavljačima (dugoročne)	0,00%	0,00%	0,00%
III) Ostale dugoročne obveze	0,01%	0,01%	0,01%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	21,92%	15,47%	14,51%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (kratkoročne)	4,47%	0,01%	0,01%
II) Obveze prema dobavljačima (kratkoročne)	7,63%	8,41%	7,09%
III) Obveze prema zaposlenicima	0,96%	1,09%	1,17%

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
IV) Ostale kratkoročne obveze	8,87%	5,97%	6,24%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	0,00%	0,00%	0,00%
UKUPNO PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

U strukturi aktive u promatranim godinama veći udio čini dugotrajna imovina nego kratkotrajna imovina i u 2018. godini dugotrajna imovina čini 71,78% dok na kratkotrajnu imovinu otpada 28,22%. Dugotrajna imovina se od 2016. – 2018. povećava, dok se za razliku od nje kratkotrajna imovina smanjuje. Najznačajniji udio u dugotrajnoj imovini pripada financijskoj imovini koja u 2018. čini 53,73% udjela u ukupnoj aktivi te materijalnoj imovini koja te iste godine ima udio od 17,63%.

U strukturi pasive najveći udio pripada stavki kapital i rezerve koja se kroz promatrano razdoblje povećava i u 2018. godini čini 84,92% udjela u ukupnoj pasivi. Sljedeća najznačajnija stavka u pasivi su kratkoročne obveze na koje je 2016. pripao udio od 21,92%, no kroz razdoblje su se smanjivale i u 2018. čine 14,51% udjela u ukupnoj pasivi. Među kratkoročnim obvezama, obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze prednjače. Na obveze prema dobavljačima 2016. pripada udio od 7,63% da bi se iduće godine povećale i ostvarile udio od 8,41%, no 2018. godine se smanjuju i čine 7,09% udjela u ukupnoj pasivi. Ostale kratkoročne obveze 2018. godine čine 8,87% udjela u ukupnoj pasivi, sljedeće godine taj udio pada i iznosi 5,97%, no 2018. ostale kratkoročne obveze čine 6,24% udjela u ukupnoj pasivi. Dugoročne obveze čine gotovo neznatan udio od oko 0,01% u ukupnoj pasivi.

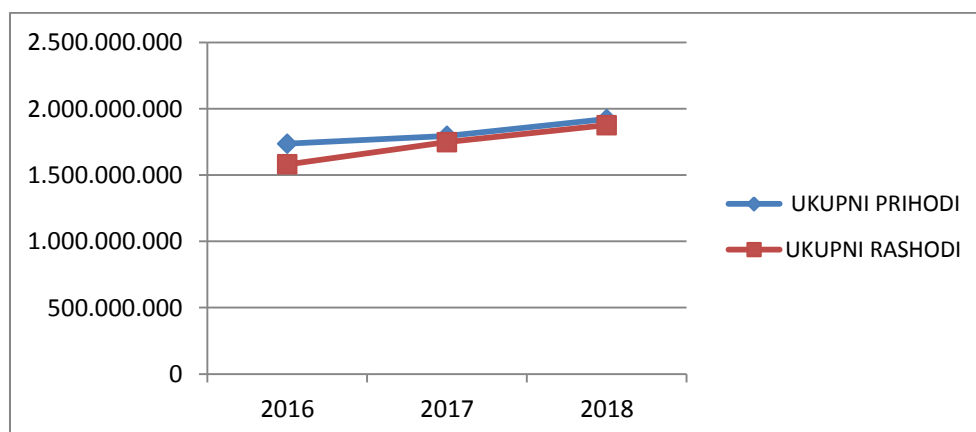
Horizontalna analiza - računa dobiti i gubitka

Tablica 6. Račun dobiti i gubitka Dukat d.d. za razdoblje 2016. – 2018.

Pozicija	2016.	2017.	2018.
A) POSLOVNI PRIHODI	1.622.784.033	1.775.230.135	1.918.529.580
1. Prihodi od prodaje	1.600.061.580	1.757.162.877	1.854.664.977
2. Ostali poslovni prihodi	22.722.453	18.067.258	63.864.603
B) POSLOVNI RASHODI	1.576.886.440	1.745.626.990	1.874.653.386
1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	5.831.830	-1.830.115	1.364.129
2) Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	1.318.150.161	1.456.271.911	1.555.661.424
3) Troškovi osoblja	175.291.488	181.916.691	189.655.243
4) Amortizacija	33.297.637	34.089.495	32.337.995
5) Ostali troškovi i rashodi	39.618.637	41.996.292	52.340.703
6) Vrijednosna usklađenja i rezerviranja	4.696.687	33.182.716	43.293.892
C) FINANCIJSKI PRIHODI	113.148.529	19.316.747	3.594.389
D) FINANCIJSKI RASHODI	3.885.671	2.118.463	1.249.895
E) UKUPNI PRIHODI	1.735.932.562	1.794.546.882	1.922.123.969
F) UKUPNI RASHODI	1.580.772.111	1.747.745.453	1.875.903.281
G) DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	155.160.451	46.801.429	46.220.688
H) POREZ NA DOBIT	11.685.835	6.460.432	9.452.209
I) NETO DOBIT	143.474.616	40.340.997	36.768.479

Izvor: Izrada autora prema računu dobiti i gubitka Dukat d.d. (Fininfo)

Grafikon 3. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzeća Dukat d.d.

Izvor: Izrada autora prema računu dobiti i gubitka Dukat d.d. (Fininfo)

Tablica 7. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Dukat d.d.

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
A) POSLOVNI PRIHODI	152.446.102	9,39%	143.299.445	8,07%
1. Prihodi od prodaje	157.101.297	9,82%	97.502.100	5,55%
2. Ostali poslovni prihodi	-4.655.195	-20,49%	45.797.345	253,48%
B) POSLOVNI RASHODI	168.740.550	10,70%	129.026.396	7,39%
1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-7.661.945	-131,38%	3.194.244	-174,54%
2) Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	138.121.750	10,48%	99.389.513	6,82%
3) Troškovi osoblja	6.625.203	3,78%	7.738.552	4,25%
4) Amortizacija	791.858	2,38%	-1.751.500	-5,14%
5) Ostali troškovi i rashodi	2.377.655	6,00%	10.344.411	24,63%
6) Vrijednosna usklađenja i rezerviranja	28.486.029	606,51%	10.111.176	30,47%
C) FINANCIJSKI PRIHODI	-93.831.782	-82,93%	-15.722.358	-81,39%
D) FINANCIJSKI RASHODI	-1.767.208	-45,48%	-868.568	-41,00%
E) UKUPNI PRIHODI	58.614.320	3,38%	127.577.087	7,11%
F) UKUPNI RASHODI	166.973.342	10,56%	128.157.828	7,33%
G) DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	-108.359.022	-69,84%	-580.741	-1,24%
H) POREZ NA DOBIT	-5.225.403	-44,72%	2.991.777	46,31%
I) NETO DOBIT	-103.133.619	-71,88%	-3.572.518	-8,86%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Provedena horizontalna analiza računa dobiti i gubitka ukazuje na to da su se poslovni prihodi u 2017. povećali za 9,39% u odnosu na 2016., dok su se u 2018. povećali nešto manje i to za 8,07% u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje kao i poslovni prihodi u 2017. u odnosu na 2016. bilježe veći rast, a nešto manje rastu 2018. u odnosu na 2017. godinu.

Ostali poslovni prihodi su se smanjili za oko 20% u 2017. u odnosu na 2016. godinu, dok 2018. drastično rastu i to za 253,48% u odnosu na prethodnu godinu. Poslovni rashodi 2017. rastu za 10,70% u odnosu na prethodnu godinu, a 2018. je rast nešto manji u odnosu na 2017. i iznosi oko 7%, odnosno poslovni rashodi se smanjuju. Najznačajnija stavka poslovnih rashoda su materijalni troškovi i troškovi prodane robe. Oni rastu 2017. za 138.121.750 kuna odnosno za 10,48% u odnosu na 2016. godinu, dok je 2018. taj rast manji i dogodilo se povećanje u iznosu od 99.389.513 kuna a u postotku je to 6,82% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni prihodi su se u 2017. povećali za 3,38% u odnosu na 2016., a taj je rast još veći 2018. godine u odnosu na prethodnu i iznosi 7,11%. S ukupnim rashodima je situacija takva da 2017. rastu za oko 11% u odnosu na 2016., a 2018. je taj rast manji i iznosi oko 7% u odnosu na prethodnu godinu. Poduzeće posluje s dobiti, ali se dobit u 2017. godini drastično smanjuje za čak 71,88% u odnosu na 2016., dok je smanjenje manje 2018. u usporedbi s prethodnom godinom i iznosi 8,86%.

Vertikalna analiza - računa dobiti i gubitka

Tablica 8. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Dukat d.d.

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
A) POSLOVNI PRIHODI	93,48%	98,92%	99,81%
1. Prihodi od prodaje	92,17%	97,92%	96,49%
2. Ostali poslovni prihodi	1,31%	1,01%	3,32%
Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
B) POSLOVNI RASHODI	90,84%	97,27%	97,53%
1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0,34%	-0,10%	0,07%
2) Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	75,93%	81,15%	80,93%
3) Troškovi osoblja	10,10%	10,14%	9,87%
4) Amortizacija	1,92%	1,90%	1,68%
5) Ostali troškovi i rashodi	2,28%	2,34%	2,72%
6) Vrijednosna usklađenja i rezerviranja	0,27%	1,85%	2,25%
C) FINANCIJSKI PRIHODI	6,52%	1,08%	0,19%
D) FINANCIJSKI RASHODI	0,22%	0,12%	0,07%

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
E) UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%
F) UKUPNI RASHODI	91,06%	97,39%	97,60%
G) DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	8,94%	2,61%	2,40%
H) POREZ NA DOBIT	0,67%	0,36%	0,49%
I) NETO DOBIT	8,26%	2,25%	1,91%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

U strukturi računa dobiti i gubitka dominiraju poslovni prihodi i poslovni rashodi. U promatranom razdoblju i poslovni prihodi i poslovni rashodi imaju tendenciju porasta. U 2016. se na poslovne prihode odnosi 93,48% udjela, 2017. godine 98,92% udjela, a u 2018. na poslovne prihode otpada 99,81% udjela. Najznačajniji dio poslovnih prihoda su svakako prihodi od prodaje koji 2016. iznose 92,17%, 2017. godine 97,92%, a 2018. 96,49% udjela. Udio poslovnih rashoda u 2018. je 97,53%. U poslovnim rashodima dominiraju materijalni troškovi i troškovi prodane robe koji 2016. iznose 75,93%, iduće godine 81,15%, a u 2018. čine 80,93% udjela. Financijski prihodi bilježe pad udjela u promatranom razdoblju i u 2018. godini čine svega 0,19% udjela u ukupnih prihodima. Udio financijskih rashoda se kroz godine smanjuje i to sa 0,22% udjela u 2016. na 0,07% udjela u 2018. godini. Neto dobit se kroz promatrano razdoblje smanjuje, 2016. godine čini 8,26% udjela dok 2018. svega 1,91% udjela.

Financijski pokazatelji

U nastavku će biti prikazani temeljni pokazatelji analize financijskih izvještaja.

Pokazatelji likvidnosti

Tablica 9. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Dukat d.d.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2016.	2017.	2018.
KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI	0,23	0,44	0,57
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	1,10	1,45	1,41
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	1,45	2,05	1,94
KOEFICIJENT FINANCIJSKE STABILNOSTI	0,88	0,81	0,85

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Izračunati koeficijenti trenutne likvidnosti pokazuju da je pokrivenost kratkoročnih obveza novcem u promatranom razdoblju solidna. Zbog svog volatilnog karaktera ovaj se pokazatelj ne upotrebljava često odnosno on je sekundarni pokazatelj kvalitete likvidnosti. Može se dogoditi primjerice da je na dan utvrđivanja koeficijenta trenutne likvidnosti na žiro račun stigla značajna uplata pa će iz tog razloga koeficijent biti visok i može se doći do pogrešnog zaključka da poduzeće nema problema s likvidnošću, što ne mora biti tako. Stoga je važno računati pokazatelj za više uzastopnih razdoblja.

Koeficijent ubrzane likvidnosti bi trebao biti veći od 1 jer novac i potraživanja trebaju prelaziti vrijednost kratkoročnih obveza. Kroz promatrano razdoblje poduzeće ima dovoljno brzo unovčive imovine da podmiri kratkoročne obveze. Koeficijent je u 2016. godini iznosio 1,10 a iduće godine raste na 1,45.

Koeficijent tekuće likvidnosti bi trebao biti veći od 2 radi postojanja dostatnog radnog kapitala odnosno rezerve likvidnosti. Radni kapital označava dio kratkotrajne imovine koja se financira iz kvalitetnih dugoročnih izvora. U sve tri promatrane godine pokazatelj je veći od 1 te se može zaključiti da će se kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze. U 2017. godini je pokazatelj najveći i iznosi 2,05. S obzirom na to da je u 2016. i 2018. pokazatelj manji od 2, poduzeće može imati problema s podmirivanjem obveza.

Koeficijent financijske stabilnosti je u promatranom razdoblju manji od 1 što ukazuje na dobru likvidnost poduzeća. Za buduće poslovanje bi bilo poželjno smanjivati ovaj koeficijent jer se tako povećava likvidnost i financijska stabilnost i učešće radnog kapitala.

Pokazatelji zaduženosti

Tablica 10. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Dukat d.d.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2016.	2017.	2018.
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	0,23	0,18	0,15
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	0,77	0,82	0,85
KOEFICIJENT FINANCIRANJA	0,29	0,22	0,18
POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	40,93	23,09	37,98
FAKTOR ZADUŽENOSTI	0,42	0,28	0,23
STUPANJ POKRIĆA I	1,13	1,20	1,18
STUPANJ POKRIĆA II	1,14	1,24	1,19

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent zaduženosti i koeficijent vlastitog financiranja pokazuju koliko se poduzeće financira iz tuđih/vlastitih izvora. Pomoću ova dva pokazatelja se mjeri statička zaduženost. Kroz promatrano razdoblje koeficijent zaduženosti se smanjuje dok koeficijent vlastitog financiranja raste što ukazuje na nisku statičku zaduženost poduzeća.

Koeficijent financiranja je kroz ove tri promatrane godine manji od 1 što znači da se poduzeće više financira iz vlastitih izvora. Ovaj pokazatelj ukazuje koliko se na 1 kunu kapitala ima ukupnih obveza.

Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti su dinamički pokazatelji zaduženosti što znači da se zaduženost gleda s aspekta mogućnosti podmirenja obveza. Poduzeće uspješno podmiruje kamate i u 2018. godini mogu skoro 40 puta pokriti svoje troškove kamata iz dobiti prije zarada kamata i poreza. Poduzeću ne treba niti cijela godina dana da iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju pokrije ukupne obveze.

Stupanj pokrića I pokazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira iz vlastitih izvora. Stupanj pokrića II pokazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora. U promatranom razdoblju vrijednost ovih pokazatelja je veća od 1 što ukazuje na pokriće dugotrajne imovine iz vlastitih/dugoročnih izvora. Pošto je stupanj pokrića II veći od 1 to znači postojanje radnog kapitala.

Pokazatelji aktivnosti

Tablica 11. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Dukat d.d.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2016.	2017.	2018.
KOEFICIJENT OBRTAJA UKUPNE IMOVINE	0,98	1,04	1,12
KOEFICIJENT OBRTAJA KRATKOTRAJNE IMOVINE	3,07	3,27	3,98
KOEFICIJENT OBRTAJA POTRAŽIVANJA	4,72	6,50	8,92
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA	77,33	56,15	40,92

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje koliko se na 1 kunu ukupne imovine ostvari prihoda. Ovaj je pokazatelj u pravilu najmanji odnosno ima najmanju vrijednost jer uključuje cjelokupnu imovinu. Koeficijent iznosi približno 1 što znači da se ukupna imovina obrne jednom u toku godine. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine se u promatranom razdoblju povećava i u 2018. godini na 1 kunu uložene kratkotrajne imovine poduzeće ostvaruje 3,98 kuna prihoda. Koeficijent obrtaja potraživanja ima tendenciju rasta čime se smanjuje vrijeme trajanje naplate potraživanja.

Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 12. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Dukat d.d.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2016.	2017.	2018.
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	1,10	1,03	1,02
EKONOMIČNOST POSLOVANJA	1,03	1,02	1,02
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	29,12	9,12	2,88

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Važno je da ekonomičnost ukupnog poslovanja bude veća od 1 jer to upućuje na poslovanje s dobiti. Ekonomičnost poslovanja u 2018. godini iznosi 1,02 što znači da se na 1 kunu rashoda ostvarilo 1,02 kune prihoda. Ekonomičnost financiranja se kroz promatrano razdoblje smanjuje no to ne utječe značajno na ekonomičnost ukupnog poslovanja zbog malog udjela financijskih prihoda i rashoda u strukturi ukupnih prihoda. U 2018. na 1 kunu financijskih rashoda poduzeće ostvaruje 2,88 kuna financijskih prihoda.

Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 13. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Dukat d.d.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2016.	2017.	2018.
NETO MARŽA PROFITA	8,49%	2,37%	1,98%
BRUTO MARŽA PROFITA	9,16%	2,73%	2,47%
NETO RENTABILNOST IMOVINE	8,28%	2,46%	2,22%
BRUTO RENTABILNOST IMOVINE	8,94%	2,83%	2,77%
RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA (GLAVNICE)	10,42%	2,85%	2,53%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Pokazatelji neto profitne marže se smanjuju kroz promatrano razdoblje. Neto marža profita u 2016. iznosi 8,49% što znači da od 100 kuna ostvarenih prihoda poduzeće ostvaruje zaradu od 8,49 kuna za vlasnike i vjerovnike. U iduće dvije godine neto marža profita se smanjuje kao posljedica smanjenja neto dobiti te u 2018. godini ona iznosi 1,98%.

Bruto marža profita se također smanjuje u promatranom trogodišnjem razdoblju. Smanjenje bruto marže profita kroz promatrane godine je posljedica smanjenja bruto dobiti. Pokazatelj u 2016. iznosi 9,16% što znači da od 100 kuna ostvarenih prihoda poduzeće ostvaruje zaradu od 9,16 kuna za vlasnike, vjerovnike i državu. Bruto marža profita se u 2018. godini smanjila na 2,47%.

Neto rentabilnost imovine kao i bruto rentabilnost imovine se smanjuju u razdoblju od 2016. – 2018. godine. Neto rentabilnost imovine u 2018. iznosi 2,22% što znači da poduzeće na 100 kuna uložene imovine ostvaruje povrat od 2,22 kune za vlasnike i vjerovnike. Dok bruto rentabilnost imovine te iste godine iznosi 2,77% što znači da poduzeće na 100 kuna uložene imovine ostvaruje povrat od 2,77 kune za vlasnike, vjerovnike i državu.

Rentabilnost vlastitog kapitala je među najznačajnijim pokazateljima od svih pokazatelja profitabilnosti. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti što veća. Ovaj pokazatelj se kroz promatrane godine smanjuje kao posljedica smanjenja neto dobiti i istovremenog povećanja vrijednosti glavnice. Rentabilnost vlastitog kapitala u 2018. godini iznosi 2,53% što znači da su vlasnici na 100 kuna uloženog kapitala ostvarili povrat od 2,53 kune.

4.2. Ocjena kvalitete poslovanja poduzeća Franck d.d.

Osnovne informacije o poduzeću Franck d.d.

Franck d.d. je jedan od najuspješnijih hrvatskih proizvođača i izvoznika prehrambenih proizvoda. Franckova priča seže u 1827. godinu kada je mladi njemački poduzetnik Johann H. Franck po prvi puta preradio ljekovitu biljku cikoriju u napitak od cikorije. Zagrebačka tvornica otvorena je 1892. godine, a početak djelatnosti je utemeljen na ideji Johanna Francka, gdje se cikorija prerađivala u topli napitak. Franck je danas tržišni lider u kavi i čaju s uspješnicama poput Jubilarne kave, Classic, Bonus, Superiore, Stretto i 125 YEARS EDITION espressa, Franck Cappuccina i Franck čajeva s bogatim asortimanom od preko 30 vrsta različitih okusa vrhunske kvalitete.

Uz glavne kategorije proizvoda, Franck uključuje i napitke od cikorije i žitarica, začine, dodatke jelima i sastojke za kolače. Kompanija je strateški usmjerena na daljnji razvoj te održivi rast poslovanja u kategoriji toplih napitaka kroz kontinuirano ulaganje u proizvodnju i primjenu naprednih tehnoloških rješenja te razvoj inovativnih koncepata i proizvoda kojim uvodi nove trendove i doprinosi razvoju cjelokupnoga tržišta.

Franck sustavno ulaže u unapređivanje svojih proizvodnih kapaciteta i modernizaciju tehnoloških procesa u skladu s razvojem cjelokupne industrije i globalnim trendovima. Inovacije su u Francku oduvijek bile u centru poslovanja. Sama kompanija je utemeljena upravo na inovaciji Johanna Francka koji je cikoriju uspio preraditi u napitak, a ovaj poduzetnički duh i danas predstavljaju glavnu pokretačku snagu Francka. Aktivno djeluje i u sklopu europskih strukovnih organizacija i udruženja poput International Coffee Partners te inicijative coffee&climate, kao i Tea and Herbal Infusions Europe zajedno s ostalim europskim proizvođačima i trgovcima kavom i čajem.

Horizontalna analiza - bilanca

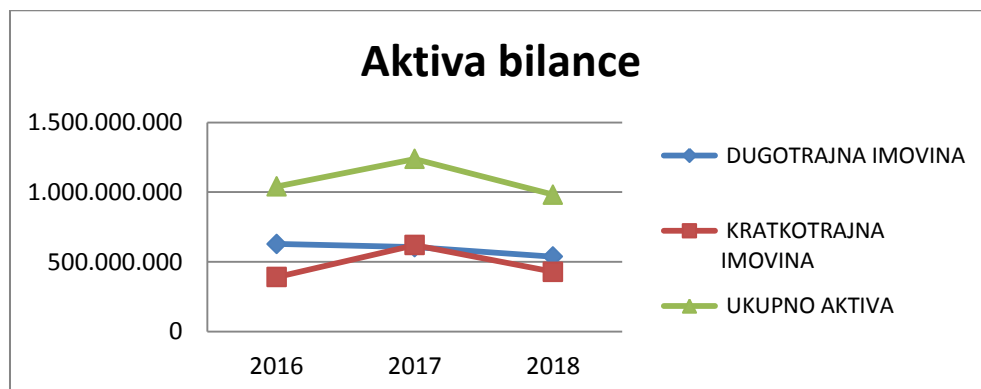
Tablica 14. Bilanca poduzeća Franck d.d. za razdoblje 2016. – 2018.

Pozicija	2016.	2017.	2018.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00	0,00	0,00
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	627.841.589	604.960.061	537.929.681
I) NEMATERIJALNA IMOVINA	85.628.223	83.621.348	89.262.781
II) MATERIJALNA IMOVINA	402.653.299	377.420.133	361.811.474
1. Zemljišta	10.956.316	10.625.195	13.367.217
2. Građevinski objekti	124.376.616	121.847.134	128.522.978
3. Postrojenja i oprema	77.799.277	113.003.186	120.851.401
4. Ostala materijalna imovina	189.521.090	131.944.618	99.069.878
III) FINANCIJSKA IMOVINA	139.471.950	90.230.795	79.022.414
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (dugotrajni)	139.471.950	83.468.512	73.829.552
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (dugotrajni)	0,00	6.762.283	5.192.862
3. Ostala dugotrajna financijska imovina	0,00	0,00	0,00
IV) POTRAŽIVANJA	88.117	88.117	1.999.111
V) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,00	53.599.668	5.833.901
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	390.576.590	620.013.511	427.973.657
I) ZALIHE	90.159.654	71.469.562	60.920.825
1. Sirovine i materijal	43.532.000	38.863.637	27.885.041
2. Proizvodnja u tijeku	1.090.551	920.098	10.621.791
3. Gotovi proizvodi i trgovačka roba	42.385.043	30.601.659	21.605.906
4. Ostale zalihe	3.152.060	1.084.168	808.087
II) POTRAŽIVANJA	190.021.021	147.983.533	156.672.547
1. Potraživanja od kupaca	123.763.877	82.237.420	106.970.633
2. Ostala potraživanja	66.257.144	65.746.113	49.701.914
III) FINANCIJSKA IMOVINA	102.940.055	321.091.613	175.565.176
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (kratkotrajni)	75.193.441	42.781.526	0,00
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (kratkotrajni)	27.746.614	20.562.880	23.297.743
3. Ostala kratkotrajna financijska imovina	0,00	257.747.207	152.267.433
IV) NOVAC	7.455.860	79.468.803	34.815.109
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	22.003.095	12.710.252	15.616.550

Pozicija	2016.	2017.	2018.
UKUPNO AKTIVA	1.040.421.274	1.237.683.824	981.519.888
A) KAPITAL I REZERVE	569.362.951	321.276.757	366.638.187
I) Temeljni kapital	354.551.100	371.637.900	371.637.900
II) Kapitalne rezerve	1.948.903	1.948.903	0,00
III) Rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve i rezerve fer vrijednosti	65.295.310	66.214.134	1.216.015
IV) Zadržana dobit/preneseni gubici	126.593.713	129.635.209	-51.294.821
V) Dobit/gubitak poslovne godine	20.973.925	-248.159.389	45.079.093
VI) Manjinski (nekontrolirajući) interes	0,00	0,00	0,00
B) REZERVIRANJA	2.667.965	2.850.524	2.683.033
C) DUGOROČNE OBVEZE	69.380.977	44.684.102	79.894.093
I) Kamatonosne (financijske) obveze (dugoročne)	69.171.904	44.475.029	79.894.093
II) Obveze prema dobavljačima (dugoročne)	0,00	0,00	0,00
III) Ostale dugoročne obveze	209.073	209.073	0,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE	383.286.052	838.533.610	509.092.880
I) Kamatonosne (financijske) obveze (kratkoročne)	199.355.916	736.560.083	346.754.705
II) Obveze prema dobavljačima (kratkoročne)	81.247.849	78.167.452	119.887.268
III) Obveze prema zaposlenicima	5.458.786	4.995.040	4.811.233
IV) Ostale kratkoročne obveze	97.223.501	18.811.035	37.639.674
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	15.723.329	30.338.831	23.211.695
UKUPNO PASIVA	1.040.421.274	1.237.683.824	981.519.888

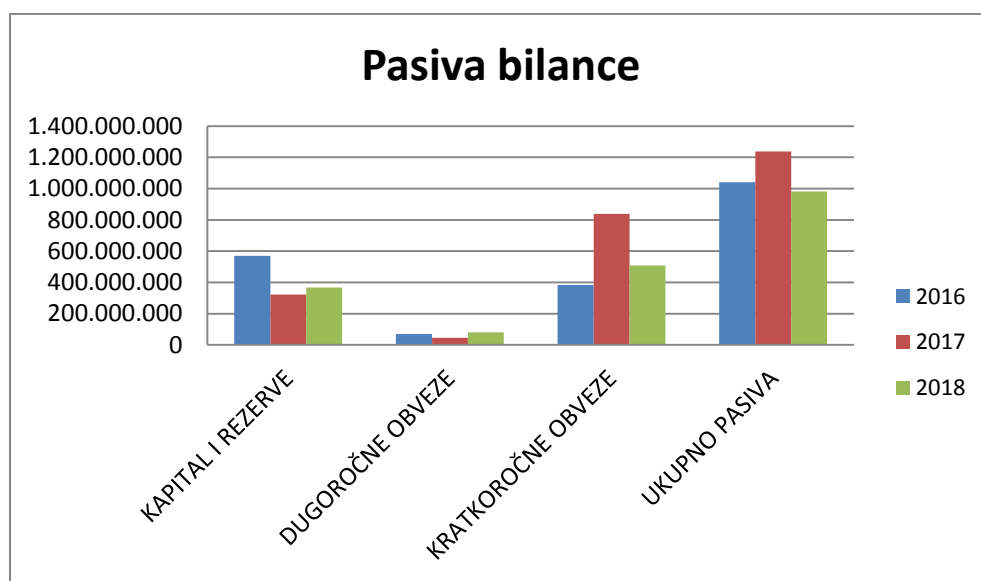
Izvor: Izrada autora prema bilanci Franck d.d. (Fininfo)

Grafikon 4. Aktiva bilance poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izrada autora prema bilanci Franck d.d. (Fininfo)

Grafikon 5. Pasiva bilance poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izrada autora prema bilanci Franck d.d. (Fininfo)

Tablica 15. Horizontalna analiza bilance poduzeća Franck d.d.

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00	0,00%	0,00	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	-22.881.528	-3,64%	-67.030.380	-11,08%
I) NEMATERIJALNA IMOVINA	-2.006.875	-2,34%	5.641.433	6,75%
II) MATERIJALNA IMOVINA	-25.233.166	-6,27%	-15.608.659	-4,14%
1. Zemljišta	-331.121	-3,02%	2.742.022	25,81%
2. Građevinski objekti	-2.529.482	-2,03%	6.675.844	5,48%
3. Postrojenja i oprema	35.203.909	45,25%	7.848.215	6,95%
4. Ostala materijalna imovina	-57.576.472	-30,38%	-32.874.740	-24,92%
III) FINACIJSKA IMOVINA	-49.241.155	-35,31%	-11.208.381	-12,42%
1. Udjeli, i ostali vrijednosni papiri	-56.003.438	-40,15%	-9.638.960	-11,55%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (dugotrajni)	6.762.283	0,00%	-1.569.421	-23,21%
3. Ostala dugotrajna financijska imovina	0,00	0,00%	0,00	0,00%

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
IV) POTRAŽIVANJA	0,00	0,00%	1.910.994	2168,70%
V) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	53.599.668	0,00%	-47.765.767	-89,12%
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	229.436.921	58,74%	-192.039.854	-30,97%
I) ZALIHE	-18.690.092	-20,73%	-10.548.737	-14,76%
1. Sirovine i materijal	-4.668.363	-10,72%	-10.978.596	-28,25%
2. Proizvodnja u tijeku	-170.453	-15,63%	9.701.693	1054,42%
3. Gotovi proizvodi i trgovačka roba	-11.783.384	-27,80%	-8.995.753	-29,40%
4. Ostale zalihe	-2.067.892	-65,60%	-276.081	-25,46%
II) POTRAŽIVANJA	-42.037.488	-22,12%	8.689.014	5,87%
1. Potraživanja od kupaca	-41.526.457	-33,55%	24.733.213	30,08%
2. Ostala potraživanja	-511.031	-0,77%	-16.044.199	-24,40%
III) FINANCIJSKA IMOVINA	218.151.558	211,92%	-145.526.437	-45,32%
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (kratkotrajni)	-32.411.915	-43,10%	-42.781.526	-100,00%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (kratkotrajni)	-7.183.734	-25,89%	2.734.863	13,30%
3. Ostala kratkotrajna financijska imovina	257.747.207	0,00%	-105.479.774	-40,92%
IV) NOVAC	72.012.943	965,86%	-44.653.694	-56,19%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	-9.292.843	-42,23%	2.906.298	22,87%
UKUPNO AKTIVA	197.262.550	18,96%	-256.163.936	-20,70%
A) KAPITAL I REZERVE	-248.086.194	-43,57%	45.361.430	14,12%
I) Temeljni kapital	17.086.800	4,82%	0,00	0,00%
II) Kapitalne rezerve	0,00	0,00%	-1.948.903	-100,00%
III) Rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve i rezerve fer vrijednosti	918.824	1,41%	-64.998.119	-98,16%
IV) Zadržana dobit/preneseni gubici	3.041.496	2,40%	-180.930.030	-139,57%

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
V) Dobit/gubitak poslovne godine	-269.133.314	-1283,18%	293.238.482	-118,17%
VI) Manjinski (nekontrolirajući) interes	0,00	0,00%	0,00	0,00%
B) REZERVIRANJA	182.559	6,84%	-167.491	-5,88%
C) DUGOROČNE OBVEZE	-24.696.875	-35,60%	35.209.991	78,80%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (dugoročne)	-24.696.875	-35,70%	35.419.064	79,64%
II) Obveze prema dobavljačima (dugoročne)	0,00	0,00%	0,00	0,00%
III) Ostale dugoročne obveze	0,00	0,00%	-209.073	-100,00%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	455.247.558	118,77%	-329.440.730	-39,29%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (kratkoročne)	537.204.167	269,47%	-389.805.378	-52,92%
II) Obveze prema dobavljačima (kratkoročne)	-3.080.397	-3,79%	41.719.816	53,37%
III) Obveze prema zaposlenicima	-463.746	-8,50%	-183.807	-3,68%
IV) Ostale kratkoročne obveze	-78.412.466	-80,65%	18.828.639	100,09%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	14.615.502	92,95%	-7.127.136	-23,49%
UKUPNO PASIVA	197.262.550	18,96%	-256.163.936	-20,70%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Dugotrajna imovina se u 2017. godini smanjila za 22.881.528 kuna odnosno za 3,64% u odnosu na 2016. godinu. U 2018. u odnosu na 2017. struktura dugotrajne imovine se smanjila za 67.030.380 kuna odnosno za 11,08% što je vidljivo iz izračuna. Od ukupne dugotrajne imovine nematerijalna imovine se u 2017. smanjila za 2,34% u odnosu na 2016., dok 2018. raste za 5.641.433 kuna a u postotku je to rast od 6,75% u odnosu na prethodnu godinu. Dugotrajna materijalna imovina se smanjuje i to za 6,27% u 2017. u odnosu na 2016. godinu, dok se u 2018. smanjila za 15.608.659 kuna odnosno za 4,14%. Iduća značajna stavka dugotrajne imovine je dugotrajna financijska imovina koja se u 2017. smanjuje za 35,31% u odnosu na prethodnu godinu. U 2018. u odnosu na 2017. godinu pada za 12,42%.

Kratkotrajna imovina se značajno povećala u 2017. godini i to za 229.436.921 kuna odnosno za 58,74% u odnosu na 2016., međutim 2018. u odnosu na prethodnu godinu se smanjuje za 192.039.854 kuna odnosno za 30,97%. Razlog njenog smanjenja proizlazi iz smanjenja kratkotrajne financijske imovine u 2018. godini.

Kratkotrajna financijska imovina se povećala u 2017. za čak 211,92% u odnosu na prethodnu godinu, ali 2018. u usporedbi s 2017. godinom drastično pada i to za 145.526.437 kuna i u postotku je to smanjenje za 45,32%. Ukupna aktiva u 2017. raste za 197.262.550 kuna odnosno za 18,96% u odnosu na 2016. godinu, međutim 2018. se aktiva smanjuje za 256.163.936 kuna odnosno pada za 20,70%.

Kapital i rezerve su se značajno smanjili u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu i to za 248.086.194 kuna odnosno za 43,57%, dok uspoređujući 2018. i 2017. vidljivo je njihovo povećanje u iznosu od 45.361.430 kuna, a to je povećanje za 14,12%. Dugoročne obveze se smanjuju za 35,60% u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, dok 2018. rastu za 78,80% u odnosu na 2017. godinu. Promatrajući 2017. u odnosu na 2016. godinu, kratkoročne obveze se povećavaju za 455.247.558 kuna odnosno za 118,77%, dok gledajući 2018. u odnosu na prethodnu godinu vidljivo je njihovo značajno smanjenje i to za 329.440.730 kuna, a u postotku je to smanjenje za 39,29%. Najznačajnija stavka kratkoročnih obveza su kamatosne financijske obveze koje se u 2017. u odnosu na prethodnu godinu povećavaju za čak 269,47%, a u 2018. se smanjuju za 52,92% u odnosu na 2017. godinu. Iduća značajna stavka su obveze prema dobavljačima koje se u 2017. smanjuju za 3,79% u odnosu na 2016., dok 2018. godine rastu za 53,37% u odnosu na 2017. Ukupna pasiva kao i ukupna aktiva u 2017. godini raste za 18,96% u odnosu na 2016., dok se 2018. smanjuje za 20,70% u odnosu na prethodnu godinu.

Vertikalna analiza - bilanca

Tablica 16. Vertikalna analiza bilance Franck d.d.

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	60,34%	48,88%	54,81%
I) NEMATERIJALNA IMOVINA	8,23%	6,76%	9,09%
II) MATERIJALNA IMOVINA	38,70%	30,49%	36,86%

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
1. Zemljišta	1,05%	0,86%	1,36%
2. Građevinski objekti	11,95%	9,84%	13,09%
3. Postrojenja i oprema	7,48%	9,13%	12,31%
4. Ostala materijalna imovina	18,22%	10,66%	10,09%
III) FINANCIJSKA IMOVINA	13,41%	7,29%	8,05%
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (dugotrajni)	13,41%	6,74%	7,52%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (dugotrajni)	0,00%	0,55%	0,53%
3. Ostala dugotrajna financijska imovina	0,00%	0,00%	0,00%
IV) POTRAŽIVANJA	0,01%	0,01%	0,20%
V) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,00%	4,33%	0,59%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	37,54%	50,09%	43,60%
I) ZALIHE	8,67%	5,77%	6,21%
1. Sirovine i materijal	4,18%	3,14%	2,84%
2. Proizvodnja u tijeku	0,10%	0,07%	1,08%
3. Gotovi proizvodi i trgovačka roba	4,07%	2,47%	2,20%
4. Ostale zalihe	0,30%	0,09%	0,08%
II) POTRAŽIVANJA	18,26%	11,96%	15,96%
1. Potraživanja od kupaca	11,90%	6,64%	10,90%
2. Ostala potraživanja	6,37%	5,31%	5,06%
III) FINANCIJSKA IMOVINA	9,89%	25,94%	17,89%
1. Udjeli, dionice i ostali vrijednosni papiri (kratkotrajni)	7,23%	3,46%	0,00%
2. Dani zajmovi, depoziti i sl. (kratkotrajni)	2,67%	1,66%	2,37%
3. Ostala kratkotrajna financijska imovina	0,00%	20,82%	15,51%
IV) NOVAC	0,72%	6,42%	3,55%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	2,11%	1,03%	1,59%
UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%
A) KAPITAL I REZERVE	54,72%	25,96%	37,35%
I) Temeljni kapital	34,08%	30,03%	37,86%
II) Kapitalne rezerve	0,19%	0,16%	0,00%
III) Rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve i rezerve fer vrijednosti	6,28%	5,35%	0,12%
IV) Zadržana dobit/preneseni gubici	12,17%	10,47%	-5,23%

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
V) Dobit/gubitak poslovne godine	2,02%	-20,05%	4,59%
VI) Manjinski (nekontrolirajući) interes	0,00%	0,00%	0,00%
B) REZERVIRANJA	0,26%	0,23%	0,27%
C) DUGOROČNE OBVEZE	6,67%	3,61%	8,14%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (dugoročne)	6,65%	3,59%	8,14%
II) Obveze prema dobavljačima (dugoročne)	0,00%	0,00%	0,00%
III) Ostale dugoročne obveze	0,02%	0,02%	0,00%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	36,84%	67,75%	51,87%
I) Kamatonosne (financijske) obveze (kratkoročne)	19,16%	59,51%	35,33%
II) Obveze prema dobavljačima (kratkoročne)	7,81%	6,32%	12,21%
III) Obveze prema zaposlenicima	0,52%	0,40%	0,49%
IV) Ostale kratkoročne obveze	9,34%	1,52%	3,83%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	1,51%	2,45%	2,36%
UKUPNO PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

U strukturi aktive u promatranom trogodišnjem razdoblju veći udio čini dugotrajna imovina nego kratkotrajna imovina. Dugotrajna imovina u 2016. čini 60,34% udjela, iduće godine se njezin udio smanjuje i pripada joj 48,88% udjela, dok joj se udio 2018. godine povećava i čini 54,81% udjela u ukupnoj imovini. Kod kratkotrajne imovine je situacija nešto drugačija. U 2016. joj pripada udio od 37,54% da bi se iduće godine povećao na 50,09%, a 2018. godine smanjio na 36,86%. Najznačajniji udio u dugotrajnoj imovini pripada materijalnoj imovini koja u 2018. čini 53,73% udjela u ukupnoj aktivi te financijskoj imovini koja te iste godine ima udio od 8,05%. Najznačajnija stavka kratkotrajne imovine je kratkotrajna financijska imovina koja u 2016. godini ima udio od 9,89%, 2017. joj se povećava udio u ukupnoj aktivi i čini 25,94% udjela, da bi se 2018. godine njezin udio smanjio na 17,89%.

U strukturi pasive najveći udio u 2016. godini pripada stavki kapital i rezerve i oni čine 54,72% udjela u ukupnoj pasivi. Nažalost, situacija je drugačija u iduće dvije godine. U 2017. i 2018. u ukupnoj pasivi prevladavaju kratkoročne obveze s udjelima od 67,75% i 51,87%, dok kapital i rezerve čine 25,96% i 37,35% udjela u ukupnoj pasivi. Kamatosne financijske obveze kao najznačajnija stavka kratkoročnih obveza u 2016. čine 19,16% udjela, iduće godine se povećavaju i čine 59,51% udjela, dok se 2018. godine smanjuju i pripada im udio od 35,33%. Obveze prema dobavljačima u 2018. godini čine 12,21% udjela u ukupnoj pasivi.

Dugoročne obveze ne čine veliki udio u ukupnoj pasivi. U 2016. im pripada udio od 6,67%, iduće godine 2017. dolazi do njihovog smanjenja i čine 3,61% udjela u ukupnoj pasivi, da bi se 2018. povećale i tada čine 8,14% udjela.

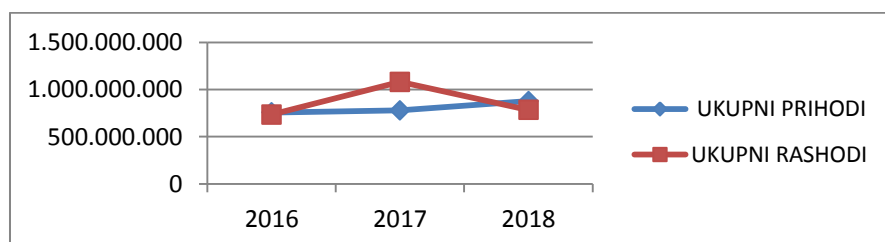
Horizontalna analiza - računa dobiti i gubitka

Tablica 17. Račun dobiti i gubitka Franck d.d. za razdoblje 2016. – 2018.

Pozicija	2016.	2017.	2018.
A) POSLOVNI PRIHODI	723.883.809	730.739.600	651.598.338
1. Prihodi od prodaje	695.489.125	697.986.924	620.771.106
2. Ostali poslovni prihodi	28.394.684	32.752.676	30.827.232
B) POSLOVNI RASHODI	714.967.317	779.646.483	612.594.052
1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-104.634	1.762.455	-4.169.455
2) Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	525.881.884	520.936.507	400.097.036
3) Troškovi osoblja	86.093.997	91.847.779	89.119.795
4) Amortizacija	21.416.605	44.056.581	29.857.063
5) Ostali troškovi i rashodi	81.390.045	84.617.619	77.667.086
6) Vrijednosna usklađenja i rezerviranja	289.420	36.425.542	20.022.527
C) FINANCIJSKI PRIHODI	33.687.570	47.678.494	224.701.825
D) FINANCIJSKI RASHODI	19.984.449	300.530.668	170.861.251
E) UKUPNI PRIHODI	757.571.379	778.418.094	876.300.163
F) UKUPNI RASHODI	734.951.766	1.080.177.151	783.455.303
G) DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	22.619.613	-301.759.057	92.844.860
H) POREZ NA DOBIT	1.645.688	-53.599.668	47.765.767
I) NETO DOBIT	20.973.925	-248.159.389	45.079.093

Izvor: Izrada autora prema računu dobiti i gubitka Franck d.d. (Fininfo)

Grafikon 6. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzeća Franck d.d.

Izvor: Izrada autora prema računu dobiti i gubitka Franck d.d. (Fininfo)

Tablica 18. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Franck d.d.

Pozicija	2017./2016. Apsolutna promjena	% PROMJENA	2018./2017. Apsolutna promjena	% PROMJENA
A) POSLOVNI PRIHODI	6.855.791	0,95%	-79.141.262	-10,83%
1. Prihodi od prodaje	2.497.799	0,36%	-77.215.818	-11,06%
2. Ostali poslovni prihodi	4.357.992	15,35%	-1.925.444	-5,88%
B) POSLOVNI RASHODI	64.679.166	9,05%	-167.052.431	-21,43%
1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	1.867.089	-1784,40%	-5.931.910	-336,57%
2) Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	-4.945.377	-0,94%	-120.839.471	-23,20%
3) Troškovi osoblja	5.753.782	6,68%	-2.727.984	-2,97%
4) Amortizacija	22.639.976	105,71%	-14.199.518	-32,23%
5) Ostali troškovi i rashodi	3.227.574	3,97%	-6.950.533	-8,21%
6) Vrijednosna usklađenja i rezerviranja	36.136.122	12485,70%	-16.403.015	-45,03%
C) FINANCIJSKI PRIHODI	13.990.924	41,53%	177.023.331	371,29%
D) FINANCIJSKI RASHODI	280.546.219	1403,82%	-129.669.417	-43,15%
E) UKUPNI PRIHODI	20.846.715	2,75%	97.882.069	12,57%
F) UKUPNI RASHODI	345.225.385	46,97%	-296.721.848	-27,47%
G) DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	-324.378.670	-1434,06%	394.603.917	-130,77%
H) POREZ NA DOBIT	-55.245.356	-3356,98%	101.365.435	-189,12%
I) NETO DOBIT	-269.133.314	-1283,18%	293.238.482	-118,17%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Provedena horizontalna analiza računa dobiti i gubitka ukazuje na to da su se poslovni prihodi u 2017. povećali za 0,95% u odnosu na 2016., dok su se u 2018. smanjili za 79.141.262 kuna i to je u postotku smanjenje od 10,83% u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje kao i poslovni prihodi u 2017. u odnosu na 2016. bilježe rast i to za 0,36%, a padaju 2018. u odnosu na 2017. godinu i to za 11,06%. Ostali poslovni prihodi se u 2017. godini povećavaju za 4.357.992 kuna odnosno za 15,35% u odnosu na prethodnu godinu. Situacija je drugačija kod usporedbe 2018. i 2017. i vidljivo je njihovo smanjenje od 5,88%.

Poslovni rashodi 2017. rastu za 9,05% u odnosu na prethodnu godinu, a 2018. dolazi do njihovog smanjenja za 167.052.41 kuna, u postotku je to pad od 21,43% u odnosu na 2017., odnosno poslovni rashodi se smanjuju. Najznačajnija stavka poslovnih rashoda su materijalni troškovi i troškovi prodane robe. Oni se u 2017. smanjuju za 0,94% u odnosu na 2016. godinu, no njihovo je smanjenje puno veće 2018. i iznosi 120.839.471 kuna, a u postotku je to pad od 23,20%. Ukupni prihodi su se u 2017. povećali za 2,75% u odnosu na 2016., a taj je rast još veći 2018. godine u odnosu na prethodnu i iznosi 12,57%. S ukupnim rashodima je situacija takva da 2017. rastu za 345.225.385 kuna odnosno za 46,97% u odnosu na 2016., a 2018. se smanjuju za 296.721.848 kuna odnosno za 27,47% u odnosu na prethodnu godinu.

Vertikalna analiza - računa dobiti i gubitka

Tablica 19. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Franck d.d.

Pozicija	2016. %	2017. %	2018. %
A) POSLOVNI PRIHODI	95,55%	93,87%	74,36%
1. Prihodi od prodaje	91,81%	89,67%	70,84%
2. Ostali poslovni prihodi	3,75%	4,21%	3,52%
B) POSLOVNI RASHODI	94,38%	100,16%	69,91%
1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-0,01%	0,23%	-0,48%
2) Materijalni troškovi i troškovi prodane robe	69,42%	66,92%	45,66%
3) Troškovi osoblja	11,36%	11,80%	10,17%
4) Amortizacija	2,83%	5,66%	3,41%
5) Ostali troškovi i rashodi	10,74%	10,87%	8,86%
6) Vrijednosna usklađenja i rezerviranja	0,04%	4,68%	2,28%
C) FINANCIJSKI PRIHODI	4,45%	6,13%	25,64%
D) FINANCIJSKI RASHODI	2,64%	38,61%	19,50%
E) UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%
F) UKUPNI RASHODI	97,01%	138,77%	89,40%
G) DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	2,99%	-38,77%	10,60%
H) POREZ NA DOBIT	0,22%	-6,89%	5,45%
I) NETO DOBIT	2,77%	-31,88%	5,14%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

U strukturi računa dobiti i gubitka dominiraju poslovni prihodi i poslovni rashodi. U 2016. se na poslovne prihode odnosi 95,55% udjela, 2017. godine se njihov udio smanjuje na 93,87% udjela, a u 2018. na poslovne prihode otpada 74,36% udjela. Najznačajniji dio poslovnih prihoda su svakako prihodi od prodaje koji se kroz promatrano trogodišnje razdoblje smanjuju i u 2016. čine 91,81% udjela u ukupnim prihodima, 2017. godine 89,67%, a u 2018. 70,84% udjela. Na poslovne rashode u 2016. otpada 94,38% udjela, iduće godine udio poslovnih rashoda premašuje udio poslovnih prihoda i čine 100,16% udjela, a 2018. godine se njihov udio smanjuje i čine 69,91% udjela. U poslovnim rashodima dominiraju materijalni troškovi i troškovi prodane robe koji se kroz promatrano razdoblje smanjuju i 2016. iznose 69,42% udjela, iduće godine 66,92%, a u 2018. čine 45,66% udjela. Financijski prihodi rastu od 2016. – 2018. godine. U 2016. čine 4,45% udjela u ukupnim prihodima, iduće godine 6,13%, a 2018. godine značajno rastu i pripada im udio od 25,64%.

Razlog zašto raste udio financijskih prihoda je taj što je Franck d.d. nakon završetka pregovora s financijskim institucijama vezano za regresne obveze proistekle iz poslovnog odnosa s društvima koncerna Agrokor, ostvario prihode od otpisa financijskih obveza u iznosu od 202.177 tisuća kuna. Na financijske rashode u 2016. otpada mali udio od 2,64%, nažalost njihov se udio iduće godine povećava i čine 38,61% udjela, a u 2018. godini se njihov udio nešto smanjuje i čine 19,50% udjela.

Financijski pokazatelji

Pokazatelji likvidnosti

Tablica 20. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Franck d.d.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2016.	2017.	2018.
KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI	0,02	0,09	0,07
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	0,49	0,26	0,36
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	0,98	0,71	0,80
KOEFICIJENT FINANIJSKE STABILNOSTI	0,98	1,64	1,20

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Izračunati koeficijenti trenutne likvidnosti pokazuju da kratkoročne obveze nisu pokrivena novcem u promatranom razdoblju. Zbog svog volatilnog karaktera ovaj se pokazatelj ne upotrebljava često odnosno on je sekundarni pokazatelj kvalitete likvidnosti. Može se dogoditi da je na dan utvrđivanja koeficijenta trenutne likvidnosti na žiro račun stigla značajna uplata pa će iz tog razloga koeficijent biti visok i može se doći do pogrešnog zaključka da poduzeće nema problema s likvidnošću, što ne mora biti tako. Stoga je važno računati pokazatelj za više uzastopnih razdoblja.

Koeficijent ubrzane likvidnosti bi trebao biti veći od 1 jer novac i potraživanja trebaju prelaziti vrijednost kratkoročnih obveza. Kroz promatrano razdoblje poduzeće nema dovoljno brzo unovčive imovine da podmiri kratkoročne obveze odnosno kratkoročne obveze su veće od brzo unovčive imovine. Koeficijent je u 2016. godini iznosio 0,49, iduće godine 0,26, a 2018. godine 0,36. Koeficijent tekuće likvidnosti bi trebao biti veći od 2 radi postojanja dostatnog radnog kapitala odnosno rezerve likvidnosti. Radni kapital označava dio kratkotrajne imovine koja se financira iz kvalitetnih dugoročnih izvora. Izračunati pokazatelj pokazuje kako poduzeće u promatranom razdoblju nije sposobno kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkoročne obveze i da poduzeće ne raspolaže s radnim kapitalom. Pokazatelj je najmanji 2017. i iznosi 0,71. Poduzeće ima problema s podmirivanjem obveza. Koeficijent financijske stabilnosti je u promatranom razdoblju oko 1 ili veći od 1 što nije dobro i to znači da poduzeće nema radnog kapitala odnosno da postoji „deficit radnog kapitala“ i da je poduzeće ne likvidno i da nije financijski stabilno. Za buduće poslovanje bi bilo poželjno smanjivati ovaj koeficijent jer se tako povećava likvidnost i financijska stabilnost i učešće radnog kapitala.

Pokazatelji zaduženosti

Tablica 21. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Franck d.d.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2016.	2017.	2018.
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	0,45	0,74	0,63
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	0,55	0,26	0,37
KOEFICIJENT FINANCIRANJA	0,83	2,85	1,68
POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	2,13	0,00	1,54
FAKTOR ZADUŽENOSTI	3,18	5,28	-28,68
STUPANJ POKRIĆA I	0,91	0,53	0,68
STUPANJ POKRIĆA II	1,02	0,61	0,84

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent zaduženosti i koeficijent vlastitog financiranja pokazuju koliko se poduzeće financira iz tuđih/vlastitih izvora. Pomoću ova dva pokazatelja se mjeri statička zaduženost. Jedino je u 2016. godini koeficijent vlastitog financiranja veći od koeficijenta zaduženosti i iznosi 0,55. u ostale dvije godine situacija je obrnuta što nije dobro i znači da se poduzeće više koristi tuđim nego vlastitim izvorima financiranja.

Koeficijent financiranja je u 2016. manji od 1 što znači da se poduzeće više financira iz vlastitih izvora. Ovaj pokazatelj ukazuje koliko se na 1 kunu kapitala ima ukupnih obveza. U 2017. i 2018. godini koeficijenti su preko 1 što znači da na 1 kunu kapitala poduzeće ima više obveze. U 2017. na 1 kunu kapitala poduzeće ima 2,85 kuna obveza.

Pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti su dinamički pokazatelji zaduženosti što znači da se zaduženost gleda s aspekta mogućnosti podmirenja obveza. Poduzeće nije najuspješnije u pokriću troškova kamata. U 2017. godini poduzeće ne može pokriti troškove kamata jer posluje s gubitkom. Što je veće pokriće to je bolja situacija za vjerovnike odnosno tada su oni sigurniji. U 2017. godini poduzeću treba više od 5 godina da iz zadržane dobiti uvećane za amortizaciju pokrije ukupne obveze. U 2018. godini je zadržana dobit negativna pa je stoga i sami pokazatelj negativan. Stupanj pokrića I pokazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira iz vlastitih izvora. Stupanj pokrića II pokazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora. U promatranom razdoblju vrijednost ovih pokazatelja je u pravilu manja od 1 što ukazuje na to da se dugotrajna imovina ne pokriva iz vlastitih/dugoročnih izvora već se dijelom mora pokriti i iz kratkoročnih izvora. Stupanj pokrića II je 1 ili manji od 1 što znači da poduzeće nema radnog kapitala.

Pokazatelji aktivnosti

Tablica 22. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Franck d.d.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2016.	2017.	2018.
KOEFICIJENT OBRTAJA UKUPNE IMOVINE	0,73	0,63	0,89
KOEFICIJENT OBRTAJA KRATKOTRAJNE IMOVINE	1,84	1,23	1,98
KOEFICIJENT OBRTAJA POTRAŽIVANJA	3,66	4,72	3,96
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA	99,73	77,33	92,17

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent obrtaja ukupne imovine pokazuje koliko se na 1 kunu ukupne imovine ostvari prihoda. Ovaj je pokazatelj u pravilu najmanji odnosno ima najmanju vrijednost jer uključuje cjelokupnu imovinu. Koeficijent je manji od 1 što znači da se na 1 kunu ukupne imovine ostvari manje od 1 kune prihoda. U 2018. godini se na 1 kunu ukupne imovine ostvari 0,89 kuna prihoda. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine u 2016. iznosi 1,84, iduće godine se smanjuje na 1,23, a 2018. se povećava na 1,98. U 2018. godini na 1 kunu uložene kratkotrajne imovine poduzeće ostvaruje 1,98 kuna prihoda. Koeficijent obrtaja potraživanja je najmanji u 2016. godini što znači da je i tada najduže trajanje naplate potraživanja, dok je najveći u 2017. pa je tada najkraće trajanje naplate potraživanja odnosno poduzeće tada brže naplaćuje svoja potraživanja.

Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 23. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Franck d.d.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2016.	2017.	2018.
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	1,03	0,72	1,12
EKONOMIČNOST POSLOVANJA	1,01	0,94	1,06
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	1,69	0,16	1,32

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Važno je da ekonomičnost ukupnog poslovanja bude veća od 1 jer to upućuje na poslovanje s dobiti. Ekonomičnost ukupnog poslovanja je jedino u 2017. godini manja od 1 što znači da se na 1 kunu ukupnih rashoda ostvarilo manje od 1 kune ukupnih prihoda odnosno 0,72 kune prihoda, dok je najveća u 2018. godini i iznosi 1,12 što znači da se na 1 kunu ukupnih rashoda ostvarilo 1,12 kuna ukupnih prihoda. Ekonomičnost poslovanja je isto jedino u 2017. manja od 1.

Ekonomičnost financiranja je najveća u 2016. godini što znači da se na 1 kunu financijskih rashoda ostvarilo 1,69 kuna financijskih prihoda, a 2017. je najmanja i tada na 1 kunu financijskih rashoda poduzeće ostvaruje 0,16 kuna financijskih prihoda.

Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 24. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Franck d.d.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2016.	2017.	2018.
NETO MARŽA PROFITA	5,41%	6,73%	24,64%
BRUTO MARŽA PROFITA	5,62%	-0,16%	30,09%
NETO RENTABILNOST IMOVINE	3,94%	4,23%	22,00%
BRUTO RENTABILNOST IMOVINE	4,09%	-0,10%	26,87%
RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA (GLAVNICE)	3,68%	-77,24%	12,30%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Pokazatelji neto profitne marže rastu kroz promatrano razdoblje. Neto marža profita u 2016. iznosi 5,41% što znači da od 100 kuna ostvarenih prihoda poduzeće ostvaruje zaradu od 5,41 kuna za vlasnike i vjerovnike. Iduće godine je pokazatelj pozitivan, ali samo zato što su financijski rashodi odnosno kamate veće od gubitka. Ukupnim приходima se može podmiriti dio rashoda od kamata, no problem je što sve ide na podmirenje kamata. U 2018. godini od 100 kuna ostvarenih prihoda poduzeće ostvaruje zaradu od 24,64 kune za vlasnike i vjerovnike.

Bruto marža profita u 2016. iznosi 5,62% što znači da od 100 kuna ostvarenih prihoda poduzeće ostvaruje zaradu od 5,62 kune za vlasnike, vjerovnike i državu. Sljedeće je godine pokazatelj negativan jer poduzeće posluje s gubitkom. U 2018. godini od 100 kuna ostvarenih prihoda poduzeće ostvaruje zaradu od 30,09 kuna za vlasnike, vjerovnike i državu.

Neto rentabilnost imovine u 2016. iznosi 3,94% što znači da poduzeće na 100 kuna uložene imovine ostvaruje povrat od 3,94 kune za vlasnike i vjerovnike. Dok bruto rentabilnost imovine te iste godine iznosi 4,09% što znači da poduzeće na 100 kuna uložene imovine ostvaruje povrat od 3,68 kuna za vlasnike, vjerovnike i državu. Iduće godine je neto rentabilnost imovine pozitivna, ali samo zato što su financijski rashodi (kamate) veće od gubitka odnosno u 2017. situacija nije dobra jer se posluje s gubitkom. U 2018. se ostvaruje povrat od 22 kune za vlasnike i vjerovnike odnosno povrat od 26,87 kuna za vlasnike, vjerovnike i državu.

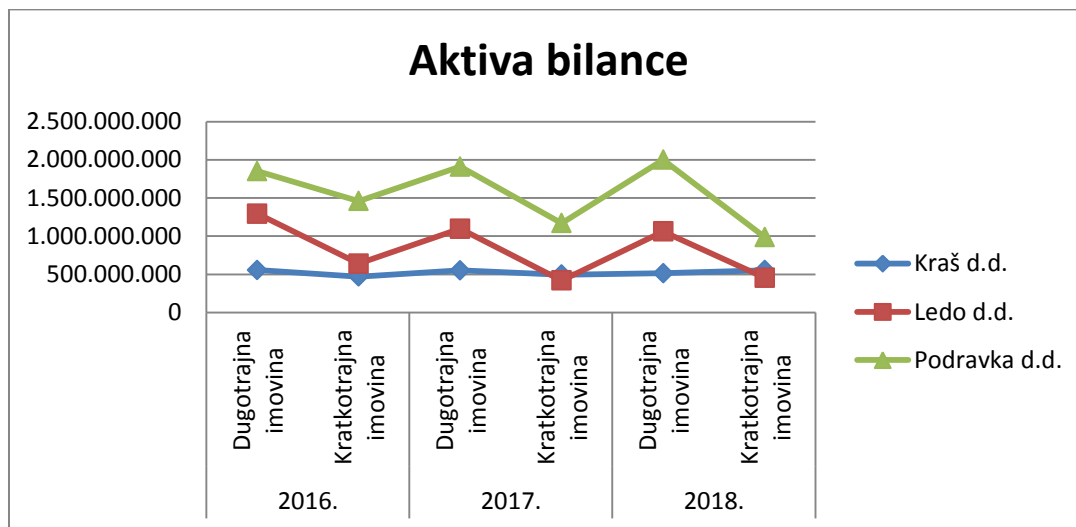
Rentabilnost vlastitog kapitala je među najznačajnijim pokazateljima od svih pokazatelja profitabilnosti. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti što veća. Rentabilnost vlastitog kapitala u 2016. godini iznosi 3,68% što znači da su vlasnici na 100 kuna uloženog kapitala ostvarili povrat od 3,68 kuna. U 2017. godini je pokazatelj negativan zbog gubitka u poduzeću. U 2018. pokazatelj iznosi 12,30% što znači da su vlasnici na 100 kuna uloženog kapitala ostvarili povrat od 12,30 kuna. Pokazatelj je u promatranom razdoblju manji od neto rentabilnosti imovine što znači da ne djeluje financijska poluga.

5. KOMPATIVNI PRIKAZ ODABRANIH KONKURENATA (LEDO D.D., PODRAVKA D.D. I KRAŠ D.D.) KOJI DJELUJU U PREHRAMBENOJ INDUSTRIJI

5.1. Komparativna analiza sigurnosti poslovanja

U okviru komparativne analize sigurnosti poslovanja orijentirat će se na analizu aktive bilance, pasive bilance, koeficijenta tekuće likvidnosti, koeficijenta financijske stabilnosti, koeficijenta zaduženosti, koeficijenta vlastitog financiranja i koeficijenta financiranja odabranih poduzeća.

Grafikon 7. Aktiva bilance odabranih konkurenata

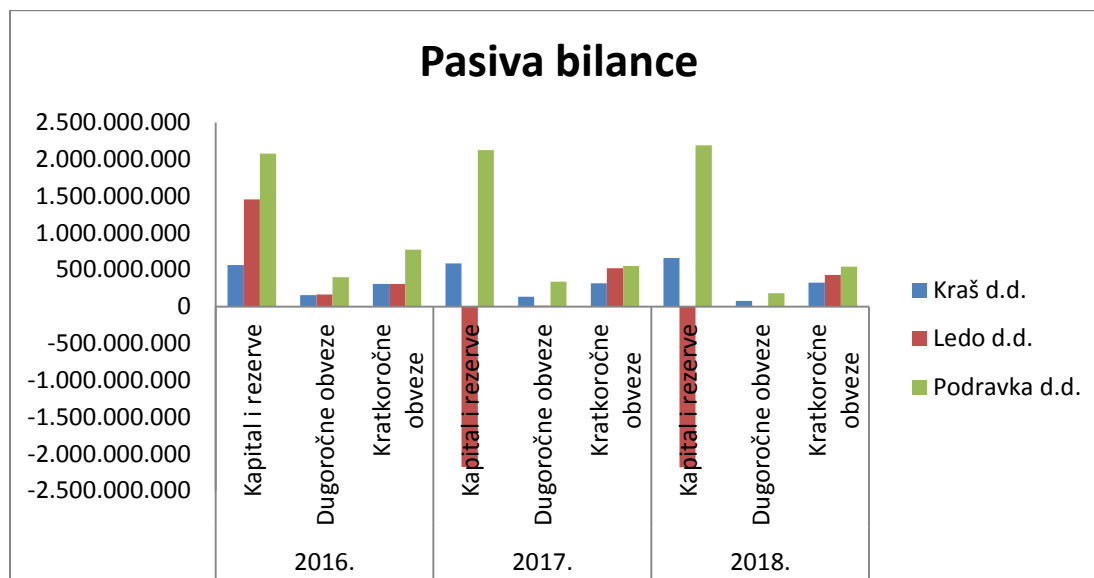

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfra

Kod poduzeća Podravka d.d. i poduzeća Ledo d.d. u strukturi aktive prevladava dugotrajna imovina. Kod Leda d.d. gledajući relativno dolazi do povećanja dugotrajne imovine u 2017., da bi 2018. došlo do njenog smanjenja. Dok je kod poduzeća Podravka d.d. situacija takva da dolazi do postupnog povećanja dugotrajne imovine i do 2018. je ona povećana za 150.401.364 kuna (11%). Razlog povećanja dugotrajne imovine kod Podravke d.d. je pad apsolutnog iznosa kratkotrajne imovine. Poduzeće Kraš d.d. ima podjednaku vrijednost dugotrajne i kratkotrajne imovine u strukturi aktive bilance, odnosno u 2016. i u 2017. godini vrijednost dugotrajne imovine je veća, ali u 2018. godini situacija je drugačija i vrijednost kratkotrajne imovine je veća za 40.473.776 kuna od dugotrajne imovine.

Uspoređujući navedene podatke može se zaključiti da je struktura imovine kod Podravke d.d. i Leda d.d. zadovoljavajuća jer prevladava dugotrajna imovina, dok je kod poduzeća Kraš d.d. dugotrajna imovina nedovoljno prisutna u strukturi imovine.

Grafikon 8. Pasiva bilance odabranih konkurenata

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfra

Na temelju grafikona se može zaključiti kako Podravka d.d. ima stabilnu strukturu pasive jer u njoj prevladava kapital s preko 60% udjela zatim kratkoročne obveze pa dugoročne obveze. Kod poduzeća Ledo d.d. je situacija zadovoljavajuća u 2016. godini jer prevladava kapital u strukturi pasivi, no iduće dvije promatrane godine situacija nije dobra jer je kapital negativan i prevladavaju tuđi izvori financiranja. Kraš d.d. ima stabilnu strukturu pasive jer u njoj prevladava kapital s preko 50% udjela.

Tablica 25. Koeficijent tekuće likvidnosti

Koeficijent tekuće likvidnosti	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	1,52	1,55	1,70
Ledo d.d.	2,05	0,79	1,05
Podravka d.d.	1,81	1,99	1,68

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfra

Na temelju tablice se može zaključiti kako poduzeća Podravka d.d. i Kraš d.d. imaju zadovoljavajuće koeficijente tekuće likvidnosti i kako raspolažu s dovoljno radnog kapitala. Poduzeće Ledo d.d. u 2016. godini ima zadovoljavajući koeficijent i dovoljno radnog kapitala, dok iduće dvije godine situacija nije dobra jer je koeficijent manji od 1 ili oko 1.

Tablica 26. Koeficijent financijske stabilnosti

Koeficijent financijske stabilnosti	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	0,77	0,76	0,69
Ledo d.d.	0,80	1,11	0,98
Podravka d.d.	0,74	0,77	0,83

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent financijske stabilnosti bi trebao biti manji od 1, jer što je on manji to je veća likvidnost i financijska stabilnost. Kod Podravke d.d. se koeficijent povećava kroz promatrano razdoblje i tako je likvidnost manja, dok se kod Kraša d.d. koeficijent smanjuje i likvidnost se povećava. Ledo d.d. ima zadovoljavajući koeficijent u 2016., dok idućih godina bilježi visoke koeficijente što ukazuje na deficit radnog kapitala i nepovoljnu situaciju.

Tablica 27. Koeficijent zaduženosti

Koeficijent zaduženosti	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	0,46	0,44	0,38
Ledo d.d.	0,25	2,43	2,44
Podravka d.d.	0,37	0,31	0,27

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent zaduženosti bi trebao biti što manji jer predstavlja korištenje tuđih izvora financiranja. Podravka d.d. ima najmanje koeficijente zaduženosti koji se kroz promatrano razdoblje smanjuju. Poduzeće Kraš d.d. ima također male koeficijente zaduženosti koji su ispod 50%. Ledo d.d. ima prihvatljivu zaduženost u 2016. godini, dok je iduće dvije promatrane godine prezadužen odnosno koristi se više tuđim nego vlastitim izvorima financiranja.

Tablica 28. Koeficijent vlastitog financiranja

Koeficijent vlastitog financiranja	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	0,54	0,56	0,62
Ledo d.d.	0,75	-1,43	-1,44
Podravka d.d.	0,63	0,69	0,73

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent vlastitog financiranja bi trebao biti što veći jer predstavlja korištenje vlastitih izvora financiranja. Podravka d.d. ima najveće koeficijente koji se kroz promatrano razdoblje povećavaju. Poduzeće Kraš d.d. također ima velike koeficijente vlastitog financiranja koji su iznad 50%. Ledo d.d. ima prihvatljiv koeficijent samo u 2016. godini, dok je iduće dvije godine negativan odnosno ništa se ne financira iz kapitala.

Tablica 29. Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	0,83	0,79	0,62
Ledo d.d.	0,33	-1,70	-1,70
Podravka d.d.	0,60	0,45	0,37

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent financiranja bi trebao biti manji od 1 jer je poželjno da se na 1 kunu kapitala ima manje od 1 kune obveze. Podravka d.d. ima najpovoljniji koeficijent financiranja koji se smanjuje kroz promatrano razdoblje. Poduzeće Kraš d.d. također ima povoljne koeficijente koji se smanjuju kroz godine. Ledo d.d. ima prihvatljiv koeficijent financiranja jedino u 2016. godini, dok je iduće dvije godine negativan zbog kapitala.

Zaključak komparativne analize sigurnosti poslovanja

Na temelju provedene komparativne analize sigurnosti poslovanja odabranih poduzeća može se zaključiti kako najpovoljniju poziciju na tržištu ima Podravka d.d. Sljedeće promatrano poduzeće je bilo Kraš d.d. koje također ima dobru poziciju na tržištu. Poduzeće Ledo d.d. se u promatranom razdoblju susreće s problemima čime se narušava njegova pozicija na tržištu, odnosno Podravka d.d. i Kraš d.d. imaju sigurnije poslovanje od njega.

5.2. Komparativna analiza uspješnosti poslovanja

U okviru komparativne analize uspješnosti poslovanja orijentirati će se na analizu koeficijenta obrtaja ukupne imovine, ekonomičnost ukupnog poslovanja, neto maržu profita i neto rentabilnost imovine.

Tablica 30. Koeficijent obrtaja ukupne imovine

Koeficijent obrtaja ukupne imovine	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	0,84	0,83	0,81
Ledo d.d.	0,67	0,71	0,75
Podravka d.d.	0,62	0,71	0,69

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Koeficijent obrtaja ukupne imovine bi trebao biti 1 ili veći od 1. Niti jedno od promatranih poduzeća ne zadovoljava taj uvjet. Kraš d.d. ima najveće koeficijente koji se smanjuju u promatranom trogodišnjem razdoblju. U 2018. godini na 1 kunu uložene ukupne imovine poduzeće ostvari 0,81 kunu prihoda. Zatim slijedi poduzeće Ledo d.d. čiji koeficijenti rastu u promatranom razdoblju i u 2018. godini na 1 kunu ukupne imovine ostvari se 0,75 kuna prihoda. Podravka d.d. ima najmanje koeficijente u odnosu na ostala promatrana poduzeća. U 2016. godini koeficijent iznosi 0,62, iduće godine 0,71, a posljednje promatrane godine 0,69 što znači da je poduzeće u 2018. godini na 1 kunu uložene imovine ostvario prihod od 0,69 kuna.

Tablica 31. Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Ekonomičnost ukupnog poslovanja	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	1,03	1,04	1,06
Ledo d.d.	0,81	0,26	1,04
Podravka d.d.	1,12	1,04	1,07

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Ekonomičnost ukupnog poslovanja bi trebala biti 1 ili veća od 1. Najveće koeficijente ima Podravka d.d. što znači da poduzeće posluje s dobiti i da raspolaže s više prihoda od rashoda. Zatim slijedi poduzeće Kraš d.d. čiji su koeficijenti također iznad 1 i poduzeće posluje s dobiti. Zadnje promatrano poduzeće je Ledo d.d. čiji su koeficijenti u 2016. i 2017. godini ispod 1 što znači da poduzeće posluje s gubitkom i raspolaže s više rashoda od prihoda, dok je zadnje promatrane godine koeficijent iznad 1 točnije 1,04 i znači da se na 1 kunu ukupnih rashoda ostvari 1,04 kuna ukupnih prihoda.

Tablica 32. Neto marža profita

Neto marža profita	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	3,59%	4,51%	5,56%
Ledo d.d.	-15,27%	-282,72%	3,19%
Podravka d.d.	11,57%	6,65%	7,26%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Podravka d.d. ima najveću neto maržu profita u promatranom trogodišnjem razdoblju. U 2016. godini koeficijent iznosi 11,57%, iduće godine 6,65%, a u 2018. on je 7,26% . Zatim slijedi poduzeće Kraš d.d. koje također ima pozitivnu neto maržu profita i koeficijenti rastu u promatranom razdoblju. U 2016. godini koeficijent iznosi 3,59%, iduće godine 4,51%, a u 2018. on je 5,56%. Ledo d.d. u prve dvije promatrane godine ima negativnu neto maržu profita, dok je u 2018. ona pozitivna i iznosi 3,19%.

Tablica 33. Neto rentabilnost imovine

Neto rentabilnost imovine	2016.	2017.	2018.
Kraš d.d.	3,01%	3,73%	4,48%
Ledo d.d.	-10,30%	-199,76%	2,39%
Podravka d.d.	7,20%	4,70%	5,00%

Izvor: Izrada autora prema podacima s Fininfa

Podravka d.d. ima najveću neto rentabilnost imovine u promatranom trogodišnjem razdoblju. U 2016. godini koeficijent iznosi 7,20%, iduće godine 4,70%, a u 2018. on je 5,00% . Zatim slijedi poduzeće Kraš d.d. koje također ima pozitivnu neto rentabilnost imovine i koeficijenti rastu u promatranom razdoblju. U 2016. godini koeficijent iznosi 3,01%, iduće godine 3,73%, a u 2018. on je 4,48%. Ledo d.d. u prve dvije promatrane godine ima negativnu neto rentabilnost imovine, dok je u 2018. ona pozitivna i iznosi 2,39%.

Zaključak komparativne analize uspješnosti poslovanja

Na temelju provedene komparativne analize uspješnosti poslovanja odabranih poduzeća može se zaključiti kako najpovoljniju poziciju na tržištu ima Podravka d.d. Sljedeće promatrano poduzeće je bilo Kraš d.d. koje također ima dobru poziciju na tržištu. Poduzeće Ledo d.d. se u promatranom razdoblju susreće s problemima čime se narušava njegova pozicija na tržištu. Ledo d.d. u 2016 i u 2017. godini posluje s gubitkom i stoga svi izračunati pokazatelji a to su koeficijent obrtaja ukupne imovine, ekonomičnost ukupnog poslovanja, neto marža profita i neto rentabilnost imovine su im negativni odnosno nisu zadovoljavajući. Podravka d.d. i Kraš d.d. imaju sigurnije poslovanje od Leda d.d.

6. ZAKLJUČAK

Analiza financijskih izvještaja kroz horizontalnu i vertikalnu analizu te analiza financijskih pokazatelja kao i komparativna analiza sigurnosti i uspješnosti poslovanja odabranih poduzeća prehrambene industrije obavljena je s ciljem donošenja zaključka o njihovom položaju odnosno poslovanju na tržištu. Analiza financijskih izvještaja temeljila se na podacima iz bilance i računa dobiti i gubitka. Horizontalna i vertikalna analiza kao i analiza s pomoću financijskih pokazatelja provedena je na poduzećima Dukat d.d. i Franck d.d. Za njihove konkurente koji djeluju na tržištu prehrambene industrije odabrani su Ledo d.d., Podravka d.d. i Kraš d.d. na temelju kojih je provedena komparativna analiza sigurnosti i uspješnosti poslovanja.

Kroz promatrano razdoblje, gledajući poslovanje poduzeća Dukat d.d. ono posluje profitabilnije od poduzeća Franck d.d. Dobit poduzeća Dukat d.d. se drastično smanjuje. Jedan od razloga zašto se to događa je ulazak tržišnih viškova izrazito niskih cijena poput trajnog mlijeka, polutvrdih sireva i maslaca s ne europskog tržišta i EU zemalja u Hrvatsku. Usprkos tome, poduzeće Dukat d.d. je uspješnije od poduzeća Franck d.d. koji u 2017. godini ostvaruje gubitak. Glavni razlog neuspješnog poslovanja poduzeća Franck d.d. je taj što je došlo do teškoća izazvanim krizom unutar koncerna Agrokor.

Promatrajući komparativnu analizu sigurnosti poslovanja dolazi se do zaključka kako poduzeća Podravka d.d. i Kraš d.d. sigurnije posluju od poduzeća Ledo d.d. Komparativnom analizom uspješnosti poslovanja vidljivo je kako poduzeće Podravka d.d. i poduzeće Kraš d.d. posluju s dobiti, dok poslovanje poduzeća Ledo d.d. nije toliko uspješno i ekonomično. Jedan od razloga zašto je poduzeće Ledo d.d. ostvarilo gubitak su jednokratni troškovi vrijednosnih usklađenja potraživanja od članica grupe Agrokor i smanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna društva.

Analiza financijskih izvještaja odabranih poduzeća prehrambene industrije Dukata d.d., Francka d.d., Leda d.d., Podravke d.d. i Kraša d.d. pokazuje kako su poduzeća Dukat d.d. i Podravka d.d. među najuspješnijima od svih promatranih poduzeća.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. Alexander, D. i Nobes, C. W. (2010): Financijsko računovodstvo: međunarodni uvod. Zagreb: MATE d.o.o.
2. Belak, V. (2014) Analiza poslovne uspješnosti: 130 ključnih pokazatelja performanse i mjerila za kontroling (EV/EBITDA). Zagreb: RRIF Plus d.o.o.
3. Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima. Zagreb: Zgombić & Partneri.
4. Bernstein, L. A. (1984) Analysis of Financial Statements. Dow Jones - Irwin.
5. Elliot, B. i Elliot, J. (2007) Financial Accounting and Reporting. 11th ed. Edinburgh: Pearson Education Limited.
6. Engler, C. (1988) Managerial Accounting. Irwin & Company.
7. Gibson, C. H. (2009) Financial Reporting & Analysis: Using Financial Accounting Information. 11th ed. Canada: South-Western, Cengage Learning.
8. Gulin, D. et al. (2012) Poslovno planiranje, kontrola i analiza. 2. izd. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
9. Gulin, D. et al. (2008) Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
10. Hawawini, G., Viallet, C. (2011) Finance for Executives: Managing for Value Creation. 4th ed. Cincinnati: South Western
11. Helfert, E. A. (1997) Tehnike financijske analize. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
12. Hrvatski računovodstveni sustav (2016). Zagreb: RRiF Plus.
13. Palepu, K. G. et al. (2007) Business analysis and valuation: text and cases. London: Thomson Learning.
14. Shim, J. K. i Siegel, J.G. (2007) Upravljačke financije. Zagreb: Zgombić & Partneri.
15. Subramanyam, K. R. i Wild J. J. (2009) Financial Statement Analysis. 10th ed. New York: McGraw-Hill Irwin.
16. Tintor, J. (2009) Poslovna analiza: operativno poslovanje, poslovna načela, financiranje, kreditna sposobnost, proizvodnja, snaga zarađivanja, ljudski potencijali. Zagreb: Masmedia.
17. Vidučić, Lj., Pepur, S., Šimić Šarić, M. (2018) Financijski menadžment. Zagreb: RRIF Plus d.o.o.

18. Volarević, H. i Varović, M. (2013) Osnove računovodstva. Zagreb: MATE d.o.o.
19. Žager, K. et al. (2017) Analiza financijskih izvještaja: načela, postupci, slučajevi. 3. izd. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
20. Žager, K. et al. (2016) Računovodstvo I: Računovodstvo za neračunovođe. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
21. Vidučić, Lj. (2006) Financijsko menadžment. 5. izd. Zagreb: RRIF Plus d.o.o.
22. Gulin, D. i Perčević, H. (2013) Financijsko računovodstvo. Zagreb: RRIF Plus d.o.o.
23. Žager, K. i Žager, L. (1999) Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmmedia.
24. Bešvir, B. (2008.) Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRIF Plus d.o.o.

Stručni članci:

1. Buturac, G. (2018) Perspektive razvoja industrije hrane i pića u međunarodnom okruženju: slučaj Hrvatske, Hrčak [online]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=293415 [10. svibnja 2020.]
2. Kovačević, D. (2017) Inovacije kao temelj konkurentnosti Hrvatske prehrambene industrije, Hrčak [online]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=315805 [10. svibnja 2020.]
3. Hadelan, L., Zrakić, M. i Matić, A. (2014) Višekriterijska ocjena najvećih tvrtki prehrambene industrije u Hrvatskoj, Hrčak [online]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=185428 [10. svibnja 2020.]
4. Franić, R., Jurišić, Ž. i Gelo, R. (2014) Food production and rural development – Croatian perspective within the European context, Hrčak [online]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=185432 [10. svibnja 2020.]
5. Hladika, M. (2014) Analiza stanja i ocjena sustava financijskog izvještavanja u proračunskome računovodstvu u Republici Hrvatskoj – rezultati empirijskog istraživanja, Hrčak [online]. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=184181 [1. lipnja 2020.]

Internet stranice:

1. Prehrambena industrija, Dostupno na: <http://investcroatia.gov.hr/sektori/prehrambena-industrija/> [1. lipnja 2020.]
2. Dukat d.d., Dostupno na: <https://znakovi.hgk.hr/tvrtka/dukat-d-d/> [1. lipnja 2020.]
3. Franck d.d., Dostupno na: <https://www.franck.eu/hr/kompanija/o-nama/> [3. lipnja 2020.]
4. Znanstvene metode, http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znanstvenih_istrzivanja.pdf [3. srpnja 2020.]

POPIS SLIKA

Slika 1. Kvalitativne karakteristike računovodstvenih informacija	5
Slika 2. Temeljni financijski izvještaji	6
Slika 3. Oblici kratkotrajne imovine	7
Slika 4. Oblici dugotrajne imovine	8
Slika 5. Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja	14
Slika 6. Povezanost pokazatelja analize financijskih izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja.....	16

POPIS TABLICA

Tablica 1. Skraćeni izgled računa dobiti i gubitka	10
Tablica 2. Struktura kapitala	12
Tablica 3. Bilanca poduzeća Dukat d.d. za razdoblje 2016. – 2018.	21
Tablica 4. Horizontalna analiza bilance poduzeća Dukat d.d.	24
Tablica 5. Vertikalna analiza bilance poduzeća Dukat d.d.	27
Tablica 6. Račun dobiti i gubitka Dukat d.d. za razdoblje 2016. – 2018.	30
Tablica 7. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Dukat d.d.	31
Tablica 8. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Dukat d.d.	32
Tablica 9. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Dukat d.d.	34
Tablica 10. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Dukat d.d.	35
Tablica 11. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Dukat d.d.	36
Tablica 12. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Dukat d.d.	36
Tablica 13. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Dukat d.d.	37
Tablica 14. Bilanca poduzeća Franck d.d. za razdoblje 2016. – 2018.	39
Tablica 15. Horizontalna analiza bilance poduzeća Franck d.d.	41
Tablica 16. Vertikalna analiza bilance Franck d.d.	44
Tablica 17. Račun dobiti i gubitka Franck d.d. za razdoblje 2016. – 2018.	47
Tablica 18. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Franck d.d.	48
Tablica 19. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka Franck d.d.	49
Tablica 20. Pokazatelji likvidnosti poduzeća Franck d.d.	51
Tablica 21. Pokazatelji zaduženosti poduzeća Franck d.d.	52
Tablica 22. Pokazatelji aktivnosti poduzeća Franck d.d.	53
Tablica 23. Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Franck d.d.	53
Tablica 24. Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Franck d.d.	54
Tablica 25. Koeficijent tekuće likvidnosti	57
Tablica 26. Koeficijent financijske stabilnosti	58
Tablica 27. Koeficijent zaduženosti	58
Tablica 28. Koeficijent vlastitog financiranja	59
Tablica 29. Koeficijent financiranja	59
Tablica 30. Koeficijent obrtaja ukupne imovine	60

Tablica 31. Ekonomičnost ukupnog poslovanja	61
Tablica 32. Neto marža profita.....	61
Tablica 33. Neto rentabilnost imovine	62

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Aktiva bilance poduzeća Dukat d. d.	23
Grafikon 2. Pasiva bilance poduzeća Dukat d. d.	23
Grafikon 3. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzeća Dukat d.d.	30
Grafikon 4. Aktiva bilance poduzeća Franck d.d.	40
Grafikon 5. Pasiva bilance poduzeća Franck d.d.	41
Grafikon 6. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzeća Franck d.d.	47
Grafikon 7. Aktiva bilance odabranih konkurenata	56
Grafikon 8. Pasiva bilance odabranih konkurenata.....	57

ŽIVOTOPIS

Rođena sam 26. kolovoza 1996. godine u Bad Homburgu, Njemačka. Godine 2011. upisujem Prvu ekonomsku školu u gradu Zagrebu. Po završetku srednje škole (2015. godine) stječem zvanje ekonomist. U listopadu te iste godine, upisujem integrirani preddiplomski i diplomski studij Poslovne ekonomije na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu te se na diplomskom dijelu studija opredjeljujem za smjer Računovodstvo i revizija.

Od siječnja 2020. godine radim kao financijski analitičar u društvu Alpha capitalis. Od stranih jezika govorim engleski jezik (dobro u govoru, dobro u čitanju i pisanju). Što se tiče računalnih vještina, samostalni sam korisnik Microsoft Office-a (Word, Excel, Power Point). Od ostalih vještina tu su komunikacijske vještine, organiziranost, ažurnost, timski rad.